

DRAUGAS

2ND CLASS
JULY 10 1993

Vol. LXXXIV Kaina 60 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 10, 1993

Nr. 130

Žinios iš Lietuvos - Elta

Korupcija ir nusikalstamumas nemažėja

Piliečių chartija dalijasi savo nerimu su prezidentu

Liepos 7 dieną Algirdas Brazauskas susitiko su opozicinio judėjimo - Piliečių chartijos vadovais.

Užpriešinai susikūrusi chartija turi 42 piliečių klubus, kuriuose yra daugiau kaip tūkstantis narių. Seimo rinkimuose chartija gavo 10 mandatų ir jame sudaro atskirą frakciją.

Po Seimo ir prezidento rinkimų, pabrėžė chartijos atstovai, padažnėjo Korupcijos ir piliečių teisių pažeidimų. Konstitucijai prieštarauja kai kurie Seime priimti dokumentai, vyriausybės nutarimai ir potvarkiai. Neteisėtų veiksmų, ribojančių piliečių laisves, pastebima beveik visose valdžios struktūrose. Didžiulį susirūpinimą kelia valdininkų tarpe klestinti korupcija, pastoviai didėjantis nusikalstamumas. Ir jau niekuo negalima paaiškinti, sakė chartijos vadovai, kad aktyvūs sovietinio genocido vykdytojai tebėra laisvėje.

Chartijos vadovų nuomone, pradėti riboti informaciją. Opoziciniams politiniams jėgoms, tarp jų ir Piliečių chartijai, praktiškai neleidžiama naudotis televizija, kai kurios laidos jau cenzūruojamos. Pokalbio su prezidentu dalyviai kritikavo Seime priimtas žemės ūkio reformos kryptis, kuriose, jų teigimu, pažeidžiama konstitucinė nuosavybės teisė.

Algirdas Brazauskas informavo, jog paruoštas teisinės reformos projektas, kuris bus svarstomas Seime. Teks priimti naujus įstatymus. Tikslai jais, o ne emocijomis, ir bus vadovaujamasi, kovojant su bet kokiais pažeidimais.

Prezidentas pasakė, kad kiekvienas, nusikaltes prieš Lietuvą ir jos žmones, turi atsakyti pagal įstatymą. Kiekvieno asmeninė kaltė turi būti įrodyta teisme. Algirdas Brazauskas pabrėžė priekaištus, jog oficiali valdžia monopolizavo masinės informacijos priemones ir stengiasi apriboti žodžio laisvę. Televizijos darbą tvarko jos valdyba, ir nei prezidentas, nei vyriausybė jį nesikiša.

Esu tvirtai įsitikinęs, pasakė Brazauskas, kad žemės reforma iš pat pradžių buvo nukreipta neteisingu keliu. Iš esmės dėl to valdžioje buvusios politinės jėgos ir pralaimėjo rinkimus. Dabar taisomos klaidos, bet tam reikės nemažai laiko. Prezidentas pabrėžė, jog konstitucinė nuosavybės teisė neatimama. Kalba eina apie tai, kaip nuosavybę panaudoti bendram valstybės labui. Jis priminė, kad ši nuostata užfiksuota Konstitucijoje.

Vytautas Landsbergis apie įtampą visuomenėje

Liepos 8 d. Seimo plenariniame posėdyje opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis Tėvynės sąjungos politinės tarybos vardu perskaitė pareiškimą „Dėl įtampų visuomenėje didinimo, artėjant Rusijos kariuomenės išvedimui“. Jame sakoma, jog padažnėjo tautinės nesantaikos kurstymas, Vilniuje

pradėti platinti lapeliai, plūstantys LDDP ir Algirdo Brazauską, grasinantys „atpildo valandą“, reikalaujantys, kad kartu su Rusijos kariuomene pasitrauktų ir dabartinė teisėta Lietuvos valdžia. Tai daroma tuo metu, pažymima pareiškime, kai LDDP dauguma Seime siūlo priimti primityvius represinius įstatymus dėl susirinkimų ir demonstracijų, dėl nepaprastosios padėties ir kitus, kuriais bus nesunku įvesti tariamai „teisėtą“ valdanciosios grupuotės diktatūrą. Dokumente akcentuojama, jog įtampas didinimas turi palengvinti skubotą tų įstatymų priėmimą ir naudojimą, galbūt net Rusijos kariuomenės Lietuvoje įteisinimą arba jos įvedimą iš naujo, jeigu provokatoriai pradėtų smurto veiksmus. Mes kviečiame Lietuvos valdžią atskleisti provokacinių veiksmų autorius ir pasipriešinti jų tikslams, sakoma Tėvynės sąjungos politinės tarybos pareiškime.

Tą patį vakarą, kalbėdamas per Lietuvos televiziją apie Rusijos daromą spaudimą Lietuvai, kad išvestant kariuomenę būtų gautos tam tikros lengvatos, Vytautas Landsbergis apkalino prezidento aplinką, esą ši veda slapstas derybas su Rusija.

Jaunimo sąskrydis: bendra kelionė, bendra malda

Liepos 9 dieną žemaitių Kalvarijoje prasideda Lietuvos jaunimo sąskrydis. Jį rengia Lietuvos ateitininkų federacija. Dešimt dienų sąskrydžio dalyviai keliaus po Lietuvą, lankys šventas vietas, drauge melsis, bendraus su vyskupais, dvasininkais, vyresniaisiais ateitininkais - studentais. Sąskrydžio tikslas - padėti jaunimui dvasiškai pasiruošti Šventojo Tėvo vizitui.

Pirmiausia sąskrydžio dalyviai maldininkų procesijoje praeis Kristaus kančios kelią žemaitių Kalvarijoje, Telšiuose giedos per šventas Mišias, dalyvaus šeimos kongrese „Meilė, šeima, gyvybė“.

Liepos 15 d. sąskrydis persikels į Marijampolę. Čia vyks eucharistinis vaikų kongresas, šventosios Mišios vaikams ir jaunimui, giesmių valandos, sporto varžybos. Iš Marijampolės jaunimo procesija eis į Lūginės kaimą, kuriame 1871 metais gimė Jurgis Matulaitis, neseniai paskelbtas Palaimintuoju.

Nuo svajonių iki realybės

Liepos 8 dieną Vilniuje, šiuolaikinio meno centre, atidaroma Skandinavijos ir Baltijos šalių brėžinių ir taikomosios dailės paroda „Nuo svajonių iki realybės“.

Idėją surengti tokią parodą prieš dvejus metus pasiūlė Estijos Dailės muziejaus darbuotojai. Jai pritarė Baltijos šalių kultūros ministerijų vadovai, Skandinavijos projektuotojų taryba, Šiaurės menų centras, Švedijos institutas bei kitos instancijos. Kūrinius ekspozici-

Vilnius - menininkų miestas. Kai paveikslai galerijose netelpa, senamiesčio ramiose gatvelėse dar randa vietos.

Antano Sutkaus nuotr.

jai atrinko tarptautinė vertinimo komisija.

Paroda „Nuo svajonių iki realybės“ - didžiausias ir brangiausias bendras Baltijos ir Skandinavijos šalių kultūrinis projektas. Jį remia įvairios firmos ir organizacijos. Lietuvoje parodą remia Atviros Lietuvos fondas ir firma „Koti“. Paroda jau buvo Taline, vėliau ji bus perkelta į Rygą, o kitų metų pradžioje į Goteborgą.

Aštuonioms Baltijos ir Skandinavijos šalims parodoje atstovauja apie 250 dailininkų ir keliolika firmų. Lietuva, Latvija ir Estija pateikia daugiausia taikomąją dailę - keramikos, tekstilės, stiklo, odos darbus, juvelyrą. Skandinavijos šalys be taikomosios dailės ekspozuoja ir baldus, šviestuvus, audinius, buitines reikmenis. Parodos pavadinimas atspindi jos apimtį: nuo unikalių dailės darbų iki pramoninės, serijinės gamybos pavyzdžių, nuo vaizduotės kūrybinio polėkio iki preciziško, kasdieninio vartojimui pritaikyto daikto tobulumo.

Latvija turi prezidentą

Ryga. - Po dviejų dienų debatų Latvijos parlamentas prezidentu išrinko Guntį Ulmanį. Ulmanis, 53 metų, parlamente priklauso ūkininkų sąjungos partijai. Jis yra buvusio prezidento nepriklausomybės laikais Karlio Ulmanio vaikaitis.

Pradėjo dirbti Latvijos karo atašė

Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius priėmė Latvijos karo atašės Lietuvos Respublikoje Narmunds Berzkalns skiriamuosius raštus. 26 metų Latvijos kariuomenės leitenantas Narmunds Berzkalnis baigė Vilniaus policijos akademiją. Naujasis atašė gerai kalba lietuviškai.

Šiuo metu Lietuvoje akredituoti dvylikos Valstybių karo atašė. Kitą savaitę kredencialus įteiks Šveicarijos atstovas. Rugpjūčio mėnesį laukiama atvykstant karo atašė pareigoms JAV karo aviacijos pulkininkės Tiin Kerra. Ruošdamasi dirbti Vilniuje, ji savarankiškai išmoko lietuvių kalbą.

Rusų kareiviai tikrai išeis iš Lietuvos

Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius spaudos konferencijoje sakė esąs tikras, jog visa Rusijos kariuomenė iš Lietuvos bus išvesta iki rugpjūčio 31 dienos, kaip ir numatyta grafike. Galimas dalykas, pridūrė jis, paskutiniai kareiviai išeis net keliomis dienomis anksčiau, per likusias bus tvarkomi ir pasirašomi dokumentai.

Kariuomenės išvedimo grafiką Audrius Butkevičius ir Rusijos gynybos ministras Pavel Brachiov pasirašė užpriešinam rugšėjo mėnesį Maskvoje. Nuo to laiko Lietuvoje liko trečdalis buvusių karininkų ir kareivių. Išvežama visa Lietuvoje buvusi technika ir ginkluotė. Lieka tikslai nekilnojamas turtas, kuris pagal Lietuvos įstatymus yra jos nuosavybė.

Praeitą šeštadienį buvo minimas Kudirkos Naumiesčio įkūrimo jubiliejus. Prieš 350 metų karalienė Cecilija Renata (Did. Lietuvos kunigaikštis Vladislavo IV žmona) suteikė Magdeburgo miesto privilegijas tuometiniam Vladislavovui. Prezidentas Brazauskas viešnage Kudirkos Naumiestyje pradėjo perskaitydamos dekretą, kuriu miestui gražinamas herb.

Vokiečiai įvertino literatūros tyrinėtojo iš Lietuvos darbus

Gydytojas, literatūros mokslo tyrinėtojas, trisdešimt vienos knygos autorius Jokūbas Skliutauskas išrinktas mokslo akademijos Collegium Europaeum Jenense nariu korespondentu. Šita garbė rašytojui J. Skliutauskui suteikta už didelius pasiekimus ir konstruktyvią veiklą, vystant kultūrinius ryšius su Vokietija. J. Skliutauskas rašo ir tyrinėja daugelio garsių Vokietijos literatūros, istorikų, medikų ryšius su Lietuva. Yra pasaulinės brolių Grimų Kaselyje draugijos narys korespondentas, VFR K. May draugijos narys, vokiečių fantastinės literatūros draugijos narys.

Lietuvos rytas

Dariaus ir Girėno minėjimas

Istorinio skrydžio 60-metis

Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu 1993 metai paskelbti Stepono Dariaus ir Stasio Girėno metais. Pagerbiant Atlantą nugalėjusių lietuvių tautos didvyrių atminimą ir atgaivinant prieškarinio laikų tradiciją, liepos 17-ąją bus minimas ir Pasaulio lietuvių vienybės diena.

Svarbiausi istorinio skrydžio

Lietuviškų gandrų šeimynėlė.

Rusijai pagalba - 3 bil. dolerių

Tokijo. - Septynių didžiųjų ekonominė konferencijoj nutarta suteikti Rusijai 3 bilijonų dolerių pagalbą. Bilijonai Rusijai bus išmokėti ir kaip paskola, ir kaip dovana.

Vienu iš svarbiausių rūpestių konferencijoj buvo pasaulio nedarbas. Nepaisant ekonominio pagerėjimo, bedarbių procentas per aukštas, todėl buvo nutarta rudenį Amerikoj sušaukti ekonominę ekspertų konferenciją ir ieškoti priemonių nedarbui pašalinti arba jį bent kiek sumažinti.

Trečią dieną į konferenciją atvyko Rusijos prezidentas Boris Jelcin. Žinoma, tikslu paveikti konferencijos dalyvius ir gauti didesnę pagalbą. Prezidentas Clinton septyniems didiesiems pradžioj siūlė Rusijai suteikti ne 3, bet 4 bilijonus dolerių, bet kiti nesutiko. Į tuos 3 bilijonus Amerika inėš 375 milijonus dol. Visi išmokėjimai bus baigti per 18 mėnesių.

Kurorto sezonas atidarytas

Siemet kurorto sezono atidarymas Palangoje vyko birželio 18-20 dienomis. Pirmąją dieną poilsiautojai ir kurorto svečiai buvo pakviesti į naujas parodas Gintaro muziejuje, Parodų paviljone, Jono Šliūpo memorialiniame name-muziejuje, Dailės salone, miesto bibliotekoje. Birželio 19 nuo pat ryto miesto centrinėje Vytauto ir Basanavičiaus gatvėse vyko mugė. Tautodailininkų, prekybininkų tą dieną buvo iš visos Lietuvos.

Tomis dienomis mieste vyko ir daugiau spalvingų renginių. Vienas jų - Palangos taurės galiūnų konkursas bei keistulių spektaklis (birželio 19 d.) miesto stadione.

Jelcinas išmetė Lenino paveikslą

Rusijos prezidentas Boris Jelcinas iš Kremliaus pašalino menininko Boriso Jogansono didžiausią paveikslą „Leninas kalba komjaunimo III suvažiavime“. Paveikslas pakeistas iš Paryžiaus pargabentu Maskvos tapytojo Sergejaus Priskino kūriniu. Šis paveikslas pirmą kartą buvo parodytas 1983 metais parodoje ir sukėlė didelį susidomėjimą. Jame pavaizduotas 22 metų Novgorodo kunigaikštis Aleksandras Nevskis su savo armija ant Peipuso ežero ledo po 1242 metų rusų pergalės prieš Vokiečių ordino riterius.

Die Welt

Pagal Lito komiteto nutarimą nuo liepos 5 dienos visos prekybos įstaigos privalo atiduoti tik litais ir centais. Tačiau daugumoje atsisakymai vyksta talonais - trūksta smulkų pinigų.

New York. - New Yorko Central Parke dienos metu pavėsy temperatūra pasiekia 100 F ir daugiau. Per valandą apie 40 piliečių šaukiasi greitosios pagalbos. Dar labiau kenčia zoologijos soduose šiaurės kraštų meškos, pingvinai ir kiti gyvuliai.

Lietuvoje jau antra savaitė labai šalti ir lietingi orai. Diena temperatūra nepakyla iki 17 C, naktį nukrinta iki 7 C.

KALENDORIUS

Liepos 10 d.: Amalija, Mauricijus, Prudencija, Gilvainis, Rugina.

Liepos 11 d.: Benediktas, Pijus, Kipras, Olga, Vilimantas, Šarūnė.

Liepos 12 d.: Bonifacas, Izabelė, Margiris, Skaidra.

Liepos 13 d.: Henrikas, Eugenijus, Mildreda, Vytenis, Austina.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

VISI TAPKIME ŠIO VAJAUS DALYVIAIS

Mielos sesės ir broliai,

Paskutiniu metu keletą kartų kreipėmės į Jus Ateitininkų skyriuje „Draugo“ dienraštyje, skelbdami visuotiną Ateitininkų piniginių vajų, išsakydami šio vajo tikslus ir būtinumą.

Su dideliu dėmesiu sekame dabartinę Lietuvos vargingą ekonominę padėtį. Ypač mus stebina jos moralinis nuosmūkis – rezultatas penkiasdešimties metų okupacijos prievartinio auklėjimo. Tėvynėje pamažu ima žaliuoti ateitininkiškas pavasaris – ateitininkų stovyklos. Šiais metais per Berčiūnų ir kitas stovyklas praeis bent 2000 jaunimo, o jo yra tikrai labai gero. Džiugu, kad ateitininkai yra įsigiję nuosavą stovyklavietę Berčiūnuose, prie Panevėžio, bet ją reikia atremontuoti, įvesti kanalizaciją, atstatyti sugriautą kopyčią. Stovyklavimui reikia bent minimalių sąlygų. Be finansinės paramos neįmanoma ir pati stovyklavimą pravesti. Šios stovyklos atnaujinimas ir kopyčios atstatymas pareikalaus gana stambios sumos. Berčiūnų stovyklos atnaujinimui – sėkmingiausia priemonė katalikiško jaunimo auklėjimui. Ateitininkų organizacija savo kilmę ir didžiojo uždavinio yra tam pašaukta.

Ateitininkų Rūmai Kaune bus labai svarbūs ateitininkų veiklai ateityje, kaip jie yra buvę labai reikšmingi mūsų organizacijos veiklai Lietuvos laisvės laikais. Jie yra atgaunami ir jiems reikės didelio remonto. To paties pareikalaus ir ateitininkų namai Palangoje.

1994 metų vasarą planuojamas Pasaulio Ateitininkų Kongresas Lietuvoje. Jame vyks išeivijos ir Tėvynės ateitininkų suartėjimas ir Ateitininkų Federacijos vadovybės grįžimas į Lietuvą. Tai bus įgyvendinimas V Ateitininkų Federa-

cijos Kongreso Lietuvoje, kuris dėl sovietų okupacijos negalėjo įvykti 1940 metais Vilniuje. Ir kuriam tiek daug buvo ruošasi Kaune. Tą puikiai mena buvęs šaunus Studentų Ateitininkų choro dalyviai. Šio istorinio kongreso ruošia pareikalaus daug finansinių išteklių.

Buvome didieji aukotojai Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir įvairiems kitiems tikslams. Ateitininkai buvo šių fondų ir kūrėjai. Atėjo metas atkreipti pagrindinį dėmesį į save, į savąją organizaciją, į Lietuvos moralinio atnaujinimo idėją. Tad šiuo metu pats didžiausias ir svarbiausias uždavinys mūsų organizacijai, nes Lietuvos moralinis atnaujinimas įmanomas tik per krikščionišką jaunimą. Nepamirškime ir palikimų. Kur gali jie rasti kilnesnį tikslą?

Tad, mielos sesės ir broliai, tenelieka nei vieno ateitininko, neuokojusio šiam vajui ir mūsų Tėvynės pagalbai. Kiekvienas ateitininkas – nuo jaunūčio iki sendraugio – privalo tapti šio vajo dalyviu, skiriant šiuo kritišku laikotarpiu kuo didesnę auką.

Aukokime ir aukokimės savo didžiąjam tikslui – „Viską atnaujinti Kristuje“.

Lietuvos ateitininkų veiklai pinigai bus persiunčiami per Prano Dovydaičio Šalpos Fondą Kaune.

Čekius rašyti: Lithuanian Catholic Federation „Ateitis“; Tax exempt nr. 11-6035592. Čekius siųsti: Ateitininkų Federacijos Fondas, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439.

Juozas Polikaitis, Ateitininkų Federacijos vadovas; Birutė Bublėnė, Tarybos pirmininkė; Dr. Petras Kisieliū, Ateitininkų Federacijos Fondo pirmininkas.

Jaunieji ateitininkai Hamiltone, Kanadoje. Iš k. – I eil. – Snieguolė Liaukutė, Simonas Trumpickas, Petras Vaičiūnas, Vincas Gudinskas, Justinas Trumpickas. II eil. – Vanessa Trumpickaitė, Domas Gudinskas. III eil. – Austė Vaičiūnaitė ir Lukas Gudinskas.

HAMILTONO A. STULGINSKIO KUOPOS JAUNUČIŲ/JAUNIŲ METAI

Darbo metai jau artėja į pabaigą, tai laikas pažvelgti ir prisiminti. Hamiltono jaunučiai/jauniosios buvo labai darbštūs. Mūsų metinė tema buvo „Inteligentiškumas“. Darėme daug darbų mokydami apie šį principą. Mokėmės apie savo kūną-ismokom „Pirmąją pagalbą“. Tyrinėjome Vėlykų simbolius. Darėme aitvarus. Sukūrėme advento kalendorius su darbeliais kiekvienam dienai. Dalyvavome skaitymo konkurse ir suvai-

dinome mūsų mėgiamiausių pasakų su lėlių teatru. Širdžių dienai padarėm dovanėles, sukūrėm eilėraštį, dainelę ir aplankėme ligonius.

Mes turėjome daug iškylių – važiavome į „Mc Michael Gallery“, Kleinburg, Toronto, su Toronto ateitininkais išmokom apie tapybą; buvom „kariniame muziejuje Hamiltone ir ten pamatėm, koks buvo kareivių gyvenimas. Ejome žiūrėti „Robin Hood“ vaidinimo Hamil-

Ateitininkų Federacijos fondo valdybos susitikimas su Lietuvos ateitininkų pirmininku dr. Arvydu Žygu. Iš kairės: fondo pirmininkas dr. Petras Kisieliū, reikalų vedėja Jadvyga Damušienė, sekretorė ses. Margarita, Ateitininkų Federacijos vadovas Juozas Polikaitis, dr. Antanas Razma. Nuotr. dr. Onos Daugirdienės

RUOŠKIMĖS DALYVAUTI KONFERENCIJOJE

Ateitininkai JAV ir Kanadoje jau turbūt gavo ar dar gaus Ateitininkų Federacijos Fondo ir Ateitininkų Federacijos valdybos laiškus, kviečiančius į konferenciją, kuri vyks ateinantį Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 3, 4 ir 5 dienomis, Čikagoje ir Lemonte. Įprastinio studijų savaitgalio Dainavoje šiems neturės. Su šia konferencija prasidės ateitininkų kongresiniai metai – pasirošimas V-tajam viso pasaulio Ateitininkų kongresui, kuris bus Lietuvoje 1994 metais, tuoj po Dainų šventės.

Šio Darbo dienos savaitgalio konferencijai numatyta tokia negalutinė programa. Konferencija prasidės rugsėjo 3, penktadienio vakare, Ateitininkų namuose, Lemonte. Tai bus susipažinimo vakaras su įvairia literatūra, poezijos, dainų ir šokių programa.

Šeštadienį, rugsėjo 4, konferencijos programa vyks Lietuvių Pasaulio centro patalpose, Lemonte. Registracija nuo 8 val. ryto. Konferencijos atidarymas: 9:30 v.r. Įvadinės paskaitos tema: „Išėjimai - ateitininkija - Lietuva“. Po jos numatyti du simpoziumai: pirmajame bus diskutuojama išeivijos ateitininkų misija šiuo metu, Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Antrasis simpoziumas pažvelgs į išeivijos ateitininkų atliktą ir dabar reikalingą veiklą tautinėje, ekonominėje ir organizacinėje srityse. Atskirų sąjungų nariai šios klausimus po sim-

poziumų svarstys savo grupėse ir paruos savo išvadas. Numatyti ir sąjungų narių pasitarimai organizaciniais reikalais.

Didžiojoje Lietuvių Pasaulio centro salėje 7 v.v. bus bendra konferencijos dalyvių ir svečių vakarienė ir kun. prof. Stasio Ylos prisiminimo akademija.

Sekmadienį, rugsėjo 5, nuo pat 9:30 val. ryto konferencijos programa vyks Jaunimo centro patalpose, Čikagoje. Antrąjį šeštadienio simpoziumo dalyje bus kalbama apie išeivijos ateitininkų veiklą ir uždavinius ideologinėje bei religinėje, kultūrinėje, mokslineje bei kūrybinėje srityje. Atskiros sąjungos ir vėl galės iškelti klausimus pri-
taikyti sau atskiruose savo posėdžiuose. Pagrindinė konferencijos paskaita numatyta 11 val. r. Jos tema: „Visa atnaujinti Kristuje – žodžiai ir darbai“.

Į šią temą bus bandoma pažvelgti pasauliečio ir dvasiško akimis, tad yra siūloma turėti du prelegentus. Konferencija bus užbaigta šv. Mišiomis 3 val. po pietų Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke.

Ši ateitininkų konferencija bus grynai darbo konferencija. Jos tikslas – apžvelgti nueitą išeivijos ateitininkų kelią, apsvaistinti ateities veiklos perspektyvas, organizacinės struktūros pasikeitimus, kurie galės būti pasiūlyti kitų metų Ateitininkų Kongresui Lietuvoje. Konferencija turės padaryti nutarimus, liečiančius viso

pasaulio ateitininkų apsi-
jungimą vienoje organizacinėje struktūroje, tačiau atsižvelgdama ir į išeivijos ateitininkų tolimesnius veiklos reikalus.

Konferencijos rengimo komiteto pirmininkas yra dr. Edmundas Saliklis. Baigiamos sudaryti įvairios komisijos. Apie jų darbą ir tikslą konferencijos programą detalės bus skelbiamos spaudoje. Laiko nebėra daug, bet entuziazmo turėtų užtekti. Tad pradėkime ruošti dalyvauti.

Juozas Baužys

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarimui

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeway, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127th St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE:
Skusmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6866

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. ŠALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Carmack Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A.	\$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	
U.S.A. dol. savaitinis	\$50 \$30 \$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiuma. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Kas kitam kelią šviečia, tas ir pats gerai mato.
Lietuvių patarlė

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v.p.p.,
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.r.—2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisieliū, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Bianco, M.D.
Bozena White, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-436-8866
4140 W. 63rd St.
312-735-7700
Chicago, IL

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100

10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708) 248-0067; arba (708) 246-658
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-9101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Tel. kabineto ir buto: (708) 852-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus trečd. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5833
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 594-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
3055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priima akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

LINKĖJIMŲ

Kažkaip netikėtai akis užkliuvo už šiemetinio, „Draugo“ išleisto, kalendoriaus ir pilipo prie liepos dydyltosios. Ten smulkiosis raištelis pažymėta, kad kaip tik tą dieną, bet 1909 metais, buvo išspausdintas pirmasis „Draugo“ numeris. Vadinasi, sukaktis! Ne kokia ypatinga — kaip mes įpratę švęsti (sidabrines, aukrines, deimantines...), tačiau vis dėlto gimtadienis, vis dėl to gražios metų virtinės jubiliejus.

Laikraštis — ne žmogus. Jam peržengti aštuoniadesimt ketvirtą gimtadienį — tik juokai. Tačiau laikraštis priklauso nuo žmonių. Tu, kurie rūpinasi jo leidimu, kurie jį redaguoja, o ypač tu, kurie jį remia ir skaito. Nieko iš šios keturgubos sudėties išjungti ir tebeturėti stiprų, energingą, veiksmingą laikraštį, neįmanoma.

Šiemet su pasididžiavimu šventėme savo tėvynės nepriklausomybės 75 metų sukaktį, ypač džiaugdamiesi, kad ji vėl laisva, po ilgų okupacijos dešimtmečių kančios kelio su laukiamą šviesios laisvės prisikėlimo. Kai stabtelė ir pagalvoji, kad „Draugas“ buvo pirmojo tautinio Lietuvos atgimimo, paskiau nepriklausomybės paskelbimo 1918 metais liudininkas, ne vien kaip pasyvus stebėtojas, bet uolus senosios ateivių kartos patriotizmo žadintojas, tautinės sąmonės puoselėtojas, skatinęs tuometinius gausius savo skaitytojus remti kovojančius už laisvę tėvynėje ir taip pat klebenti pasaulio galingųjų duris, kad jie nebūtų kurti laisvės šauksmui mažoje, jų akys nereikšmingoje, Lietuvoje, kad nebūtų akli nuostabiam lietuvių pasiryžimui sukurti nepriklausomą savo valstybę.

Kai stabtelė ir pagalvoji, jog tas pats „Draugas“, lyg ištikimas, kruopštus metraštinkas, savo puslapiuose sukaupė visą nepriklausomos Lietuvos istorijos eigą, o vėliau užkordavo okupacijos ir visus baisiusius įvykius, kuriuos tos okupacijos Lietuvai atnešė; kai prisimeni, kad „Draugas“ kentėjo, liūdo, kovojo kartu su visa tauta ir nesiliovė skelbęs pasauliui apie Lietuvai daromas skriaudas, tuomet pradėsi suprasti, ką iš tikrųjų mums reikiama lietuviškas, katalikiškos minties dienraštis.

Peržvelgus „Draugo“ įkūrimo aplinkybes, priežastis ir apskritai pirmuosius žingsnius, akin krinta (nors gal tiesioginis) mūsų dienraščio ryšys su kitu šiemetiniu jubiliejumi — Šv. Kazimiero kongregacijos seserų įkūrimu. O ryšys toks, kad kun. Antanas Staniukynas ir kun. Antanas Kaupas buvo didieji „Draugo“, kaip ir seselių kazimieriečių vienuolijos, iniciatoriai. Kun. A. Kaupas, pirmasis „Draugo“ — tuomet dar savaitraščio — redaktorius, buvo Motinos Marijos Kaupaitės brolis, o apie kun. A. Staniukyną ryšį su Šv. Kazimiero vienuolynų ne kartą jau rašyta šiais sukaustuviniais metais. „Draugo“ pirmieji numeriai spausdinti Vilkes-Barre, PA ir tik 1912 m. jis perkeltas Čikagone. Dar ketverius metus jis vis buvo savaitraštis, bet pasaulinių įvykių raida ir ypač

suintensyvėjęs Lietuvos atgimimo judėjimas tiesiog reikalavo greitesnio žinių perdavimo plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei. 1916 m. kovo 31 d. „Draugas“ jau tapo dienraščiu. Netrukus pasikeitė ne tik laikraščio leidimo dažnumas, bet ir leidejai, nuo 1919 m. sausio 29 d. visą dienraščio leidimo našą perėmus marijonų vienuolijai.

84-ri metai — netrumpas laikas tarpas. Reikėtų nemažai pastangų, jei norėtume bent apytiksliai suskaičiuoti „Draugo“ skaitytojų būrius (žinoma, dabar jų palyginti tik saujelė), kiek lengviau būtų padaryti redaktorių, redakcijos narių, administratorių, spausdintuvės darbuotojų sąrašą. O kas besuskaičiuos gausybę bendradarbių, kurie paliko savo pėdsakus „Draugo“ puslapiuose!

Daug per tuos dešimtmečius pasikeitė, bet daug kas liko nejudinta. Paskutinis marijonų vienuolijos narys-redaktorius, kun. Pranas Garšva, tik praėjusią žiemą, sausio 24 d. iškelia Amžinybėn, kur jau seniai poilsį nuo įtempto redakcinio darbo rado daugybė „Draugo“ redaktorių, pradedant pirmuoju marijonu kun. Pranu Būčiu. Redaktorių greičio buvo apščiari ir pasauliečių, kurių pavarde lietuvių spaudos istorijoje minimos su pagarba.

Niekas nerengia puotų, nesako iškilmingų prakalbų, net neprisimena, kad pirmadienį mūsų „Draugas“, vienintelis dar išlikęs dienraštis išsivijoje, švenčia gimtadienį. O prisiminti vertėtų. Ne tik prisiminti, bet ir giliai susirūpinti jo likimu. Kaip ilgai pajėgsime savo dienraštį leisti, kai jis slysta iš mūsų tarpų: trūksta lėšų, mažėja skaitytojai, retėja bendradarbiai. Vienkartinis vėjus ir jo metu surinkti pinigai neteikia daug vilčių ateičiai, kai nuolat genda spausdintuvės mašinos, brangsta leidimas, kyla ir kyla kasdieninių išlaidų suma. Reikia kažko daugiau. Pirmiausia, kad ne tik dabartiniai skaitytojai (jie ir taip žino, todėl yra „Draugo“ skaitytojai), bet visa išsivijusių lietuvių visuomenė suprastų savo dienraščio svarbą ir sukrustų rūpintis jo išlikimu.

Tikime, kad pasikeitimai redaktoriaus kėdėje atnešė kai kuriuos pasikeitimus ir dienraščio puslapiuose. Jeigu spręsimė iš gausių skaitytojų pasisakymų, tie pasikeitimai teigiamai priimami. Tačiau „Draugo“ paskirtis niekuomet nesikeitė. Švenčiant 75 m. dienraščio jubiliejų, programiniame koncerto leidinyje primename: „Kol bus lietuviams reikalingas lietuviškas spausdintas žodis, tol šis dienraštis kalbės jiems suprantama kalba apie kasdieninius reikalus, kad išsivijusių lietuvių būtų pilnai informuoti savo pačių gyvenime ir apie tautą... „Draugas“ spausdintu žodžių kalbės savo tautiečiams užsienyje, kad jie neužmigtų ir neužmirštų... išsipareigojimų žemei, kuri vadinasi Lietuva... Tam mes išsipareigojame, tam norime įpareigoti ir jaunąją kartą“.

Šie žodžiai ir šiandien yra mūsų credo. D.B.

PIRMOJI GOLFO AIKŠTĖ

Kaune pradėta rengti pirmoji Lietuvos golfo treniručių aikštė. Joje bus dvi tikslaus smūgio aikštelės ir pirmoji smūgio juosta. Greta numatoma statyti kavinę, teniso aikštę. Aikštės statybą finansuoja Kauno verslininkai. Jos įrengimas kainuos apie 20 tūkstančių dolerių.

NEMOKA UŽ KARŠTĄ VANDENĮ

55 procentai Vilniaus gyventojų nemoka už karštą vandenį ir kitus patogumus. Kadangi vandentiekio tinklai namuose yra bendri ir negalima atjungti atskirų butų, savivaldybė numato atjungti karštą vandenį visam namui, jei daugiau kaip pusė gyventojų yra įsiskolinę.

IŠ KGB VADOVĖLIO

P. PALYS

KGB generolas G.K. Vaitauskas 1986 m. savo „aukštiniams“ buvo parengęs vadovėlį „Lietuvių nacionalistų kenkėjiška veikla ir kova su ja“. To „vadovėlio“ paskirtis — pamokymai pradedantiems „praktikams“. Jame išspausdinti septyni straipsniai. Iš jų galima spręsti, kaip jiems (KGB, P.P.) tarybiniais metais pavojaus buvo Lietuvoje veikę: partizanai, pogrindis, lietuvių išsivijusių organizacijų, jų spauda ir koku įnirtimu, klasta bei cinizmu prieš visa tai KGB turėjo kovoti.

Vieną iš tų septynių ilgų straipsnių „Pagrindiniai KGB organų kovos metodai su lietuvių nacionalistų emigrantinių organizacijų ideologine diversija“ pradeda taip: „Svarbiausia nacionalistinių protrūkių Lietuvos TSR priežastis — ideologinė diversija, kurią tiesiogiai vykdo lietuvių emigracijos nacionalistinės ir klerikalinės organizacijos“. Kad veikla prieš tas organizacijas būtų sustiprinta, 1984 m. buvo išleistas įsakymas Nr. 0042. Jame pasakyta, kad tai esąs svarbiausias Lietuvos TSR KGB uždavinys. To uždavinio įvykdymui, tarp kitko, buvo numatyta: „— diskredituoti tarptautinės visuomenės akys lietuvių emigrantinių centrų pastangas atstovauti Lietuvos valstybei ir kalbėti visos lietuvių tautos vardu; — demaskuoti minėtus centrus prieš lietuvių emigraciją kaip imperialistinių

valstybių spectarnybų tarnus, siekiančius atšrinti tarptautinį įtampą ir forsuoti pasirusimą naujam pasauliniam karui; — patikimai atskirti respublikos gyventojus nuo priešininko nacionalistinės veiklos“.

Nurodama naudoti „jau esančius patikrintus ir praktikoje patvirtintus, sekmingus, KGB kovos su užsienio nacionalistinių ir klerikalinių organizacijų antitarybine veikla“, metodus. Vienas tų metodų tai: „— agentūrinis išsiskverbimas į lietuvių buržuazinių nacionalistų emigrantines formules“. O toliau aiškina taip: Agentūrinis išsiskverbimas į lietuvių buržuazinių nacionalistų emigrantines formules visada buvo vienas iš efektyviausių kontržvalgybinės kovos metodų. Jis leidžia laiku atskleisti prieš užmačius ir planuojamas akcijas, prognozuoti jo veiksmus ir tuo pagrindu suduoti jam pergalėjusios smūgius, primesti savo iniciatyvą. Agentūrinis išsiskverbimas tarybinei kontržvalgybai sudaro sąlygas puolimui, garantuoja pastovią vertingą informaciją, kuri būtina, kad būtų galima laiku sustabdyti ir nutraukti priešiškas nacionalistų akcijas, leistų skaldyti juos įdėję ir organizacine prasme...“

Tame pačiame straipsnyje apie šnipinėjimo tikslais asmeninių ryšių sudarymą rašo: „Kandidatai asmeniniams kontaktams užmezgti dažniausiai būna kūrybinių emigracijos

sluoksnių atstovai, atliekantys atitinkamą vaidmenį visuomenėje. Paprastai jie būna išauklėti tradicine liberalia-buržuazine dvasia, turinčia ryškias nacionalines pažiūras, gerai žino Lietuvos istoriją. Į tiesioginius KGB bandymus užmezgti asmeninius kontaktus emigrantai žiūri atsargiai... Dažniausiai asmeninius kontaktus su emigrantais Lietuvos TSR KGB darbuotojai užmezga, apsimeta Mokslų Akademijos moksliniais bendradarbiais, nagrinėjantiais emigracijos problemas, arba Aukštojo ir specialiojo mokslo ministerijos darbuotojais, užsiimančiais prie Vilniaus V. Kapuskos vardo universiteto esančių lituanistikos kursų emigrantų jaunimui organizaciniais klausimais. Tokia priedanga leidžia užmezgti kontaktus su lietuvių kilmės užsieniečiais ir juos sekti bendravimo metu“ (mano pabraukta, P.P.). Toliau rašoma: „Šios aplinkybės reikalauja, kad operatyvinis darbuotojas, be aukšto politinio ir socialinio pasirodymo, turėtų gilių žinių iš kultūros, meno, literatūros, respublikos ir emigracijos istorijos sričių. Placios žinios šiais klausimais padeda sukurti pasitikėjimo atmosferą ir leidžia emigrantams kalbėti atviriau“.

Ilgame straipsnyje taipgi rašo ir apie KGB „inaša“ į VLIKą ir ten jų atliktą ardomąjį darbą.

Ta „vadovėli“, kaip priedą prie žurnalo „Laisvės kovų archyvas“, išleido Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.

Rimties valandėlė

MUMS LEISTA PAŽINTI

Kai girdime Jėzaus palyginimą apie sėją (Mato 13:1-23), daugelis esame įpratę pamąstyti, apie savo imlumą. Bet, atidžiai paskaitytą šią ištrauką iš šv. Mato Evangelijos, pastebėsime, kad Jėzus mokiniams pasako, jog jie yra suprantančiųjų tarpe, jog yra tarpe tų, kuriems supratimas yra duotas su pertekliumi, netų, kurie Dievo žodį girdi, bet nesupranta.

Kalbėdamas savo mokiniams, kuriuos siunčia į pasaulį skelbti, kad dangaus karalystė jau čia, kad Dievas nori ne smerti žmones, o juos išgelbėti, Jėzus primena, kokią didelę tikėjimo dovaną jie gavo: „Palaimintos jūsų akys, nes mato, ir jūsų ausys, nes girdi. Iš tiesų sakau jums: daugelį pranašų ir teisųjų troško išvysti, ką jūs matote, bet neišvydo, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo“.

Jei esame pakrikštyti ir dalyvaujame tikinčiųjų bendruomenėje, mūsų uždavinys nėra svarstyti, ar mes tikime, o naujotis savo tikėjimo „ausimis ir akimis“, prašyti Dievo pagalbos suvokti, kokią didelę dovaną yra mums duota, ieškoti galimybių ir progų pagal savo gyvenimo sąlygas tą, mums duota, mūsų nepelnyta, dovaną dalintis su kitais.

Šv. Rašto mokslininkai mano, kad Evangelija pagal šv. Matą buvo parašyta žydų-krikščionių bendruomenei apie 60 metų po Jėzaus mirties ir prisikėlimo. Jie kentėjo persekiojimą nuo kitų žydų, kurie juos laikė atskaldiniais, įstatymų nesilaikančiais. Bet jie patys savęs nelaikė naujos religijos puseletojais, o suprato, jog Jėzaus parodytas būdas tikėti, aukščiausio vieton pastatant ne įstatymus, o artimo meilę, rodama visiems žmonėms, tėra tik patobulinimas tikrojo tikėjimo, kurį jie paveldėjo iš savo protėvių. Tad jiems buvo be galo sunku ir skaudu būti išmesčiams iš sinagogų, atmetiems savo giminių, kurie atsisakė su jais prie vieno stalo sėdėti, jau nekalbant apie tiesioginį persekiojimą, kai jie buvo traukiami į žydų „bažnytinis“ teismus, tariamai dėl viešo tikėjimo iškraipymo.

Tokiose sąlygose buvo sunku net ištikimai gyventi pagal savo tikėjimą, jau nekalbant apie jo liudijimą kitiems žmonėms, kad

ir juos pasiektų išganymo naujiena. Tad šv. Matas savo evangelijoje įrašė šį epizodą, kuriame Jėzus savo mokiniams (taigi ir mūsų bendruomenės krikščionims) padeda įvertinti jiems duotą tikėjimo dovaną ir duoda realistiškesnį tikrovės supratimą.

Pasakęs palyginimą apie sėją, Jėzus paskui privačiai moko savo mokinius. Pirmiausia jiems duoda progą pamąstyti apie jiems duotą tikėjimo dovaną (Mt 13:10-17), nes nesuvokdami, kokią turtą jie turi, ir neįsąsami dėkingumo už jį, jie negalės efektyviai juo dalintis su kitais. Šie Jėzaus žodžiai, sekmdienį per Mišias išklaušyti kartu su visa tikinčiųjų bendruomene, gali ir mums būti maldos pagrindu, prašant malonių įvertinti mums duotą tikėjimo dovaną, nes ir mes esame Jėzaus mokiniai, siunčiami dalintis su kitais mums duota tikėjimo dovaną.

O paskui, kad mokiniai nenuviltų, jausdamiesi bejėgiai ir nesuprasti, nors ir bando gyventi pagal dangaus karalystės dėsnius, Jėzus juos padrąsina, nurodymas, jog jo mokinių evangelizacijos darbo pasiekimas priklauso ne vien nuo jų pačių pastangų. Jų aplinkoje esantys žmonės yra įvairūs, įvairiai imlūs ir neimlūs jiems veiksmu ar žodžiu tartam Dievo žodžiui. Vieni bus lyg akmenys, kur tos sėklos neras vietos šaknims. Kiti bus užgulti kasdieninių rūpestių, lyg erškėčių, kurie nustelbs juos išgelbėti norintį Dievo žodį, ir tik kai kurie bus jau pasirodę priminti Dievo žodį.

Tad ir mums nereikia nusiminti, jei pažįstame žmonių, kuriems labai norime tikėjimo dovanos, ir atrodo, kad nei mūsų darbai, nei maldos neveiksmingi. Šio sekmdienio pirmasis skaitinys iš Senojo Testamento pranašo Izaijo (Iz 55:10-11) mus užtikrina, jog, nepaisant, kaip bergždžios mums gali atrodyti mūsų pastangos tęsti Jėzaus misiją, Dievo žemės siūstas žodis ilgainiui vis tiek įvykys jo norą, atliks tai, kam jis siūstas. O dirbti — svarbu, nes šv. Pauliaus žodžiais antrajame skaitinyje (Rom 8:18-23), „Visa kūrinija iki šiol tebedūsauja... laukdama... atpirkimo“. Mums gi pavesata skelbti, jog visi jau esame atpirkti.

a.j.z.

Vidurinė mokykla Vokiečių gatvėje, Vilniuje. Už jos matyti Šv. Kotrynos bažnyčia.

Nuotr. J. Minkevičiaus

TRUPUTIS KITO

GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

13

— Iš kur?

— Buvo visą laiką.

— Kas praleido? Kas tave priėmė?

Stovintis prie durų bėga peilio. Po kelių sekundžių kablų prižiūrėtojo kišenėje. Visi metaliniai daiktai turi būti atimti! Išpaustu net metalines sagas, atima ir ainius metaliniais rėmeliais. Nematai? Dar geriau! Apžiūrėję įsėina. Gali pakartoti ir kitą dieną, bet dažniausiai po savaitės. Čiupinė batus, nosines, klaušines, kas užrašyta. Leptelsi, kad jau būtų laikas patiemis išmokyti skaityti, ir nebeturėsi — nei kalendoriaus, nei pieštuko, nei jokio užrašėlio. Stovi apsidrausęs ir tyli, kad neužtrauktum nemalonės: iš kameros išneš viską. Saulėn nepateksi, tualetu nepabūsi — didžiausi malonumai apkas.

Iš neturėjimo ką veikti, sugalvojame pasilinksminimus. Atnešė šoninę. Bet apsižiūrėjo ir neišpovė vieno kauliuko. Gal dėlno ilgio. Mes jį gražiai išdžiovinome, jį lovą išgalandome — tikras peilis. Kviečiame prižiūrėtojų viršininką. Sakome: tikras peilis, tokiu ir papjauti galima. Griebia iš rankų ir nešasi. Vėl kviečiame. Pasivaikščiojimo kamara remontavo. Ten radome dvi vinis. Dabar išteikiame. Kiekvienas po vieną. Prižiūrėtojai siunta, bet tyli. Jų kaltė, kad nerado. O mes — kas dieną po geležėlės. Iš sasiuvinių išlupa sankabėlės, bet iš cukraus maišelio pamiršta.

Kviečiame vyriausiąjį. Išteikiame. Po vieną. Randa tas, kuris ieško. Mes pavyzdinči žekai (zekas — rusiškai kalbės) — atiduodame patys. Blogas zekas čia pat nusižudytų. Kol esame neištardyti, nuo to labai saugo. Kad nenuėitų veltui darbas. Nors paskaiciavome, kad labai norinčiam čia pat, kameroje, bent penki būdai...

GAILESTINGIEJI SAMARIEČIAI

Dantų skausmas atrodo juokas. Galvą — tą man nuolat skauda. Baisiausia, kai bakstelė paširdžiose — kvapo nebeatgauni. Bjauriausias tai naujas skausmas, kuris kankina naktį. Vos vos pajudu, o nuo pečių sėkarių taip nudiegia, kad miegas dingsta iškart. Beviltiška kviesti seselę. Sako:

— Nėra.
— Kaip nėra? Ji privalo būti kiekvieną dieną.
— Dar neatėjo.
— Kai ateis, pakvieskite.
Valanda, pusantros vaikštai po kamara laukdamas. Kvieta prižiūrėtoją. Nieko nėra. Po valandos prieina:
— Ko nori?
— Seselė yra?
— Dar neatėjo.
— Tai kada?
— Gal po pietų.
Ir uždaro langelį. Po pietų lauki valandą, kitą. Vėl kvieta prižiūrėtoją.
— Seselė yra?
— Seniai išėjo.
— Kada seniai?
— Prieš pietus.
— Aš juk prašiau.
— Nieko nežinau. Mes — nauja pamaina.
Kitą dieną lauki nuo pat ryto. Pagaliau po pusryčių

girdėti: vaikšto. Klapteli vienas langelis, kitas. Jau greitai ir tavo eilė. Palauki pusvalandį — tylu. Kvieta prižiūrėtoją.

— Seselė atėjo?
— Seselė jau išėjo.
— Aš juk prašiau...
— Pamiršau pasakyti.

Tai kartojasi jau du mėnesius. Ne aš vienas toks. Girdiu: daužo į duris ir šaukia:

— Seselė!
Pagaliau suprantu sistemą. Gydytojas, leidžiantis ar neleidžiantis mane gydyti, skiriantis ar atimantis vaistus, yra mano tartytojas. Pas mus žmonių nekankina — jie kankinasi patys. Viršuje sutinka su maloniausia šypsena ir klausia:
— Na kaip apacioje, nenusibodo?
— Ne.
— Argi? — pakelia antakius tartytojas. — Ir nesijaučiate nepatogiai? Nieko netrūksta?
— Ne. Ačiū viskas gerai. Šilta, šviesu, musės nekanda. Svajojau gyvenime nors kartą išsimiegoti. Skaitau, miegu, ir dirbti nereikia, ir valgyti duoda.

— Ar valgyti užtenka?
— Ačiū, užtenka.
— Laisvėn nesinori?
— Žiūrint, kas yra laisvė. Buržuazinės santvarkos liekanoms gal ir norėtusi, bet aš socialistinės santvarkos produktas ir jaučiuosi visiškai laisvas.
— Kaip?
— Kaip sakė Leninas. Laisvė — įsisąmoninta būtinybė. Jei aš įsisąmoninau, kad esu laisvas, judėdamas tris metrus nuo sienos iki sienos ir atvirkščiai. Poilsis man buvo reikalingas, ir esu patenkintas.

(Bus daugiau)

POKALBIS SU LIETUVIŲ FONDO PELNO SKIRSTYMO KOMISIJOS PIRMININKE MARIJA REMIENE

Laike Lietuvos fondo spaudos konferencijos birželio 17 d. davė santrauką Pelnų skirstymo komisijos (PSK) atlikto darbo ir pelno paskirstymo rezultatus. L. fondo indėlis lietuvių kultūros darbų rėmimui yra labai svarbus ir jau tapo būtinu. Gauname daugiau užklausių apie PSK-jos darbą, jos sudėtį, planus ir skirstymo problemas. Malonėkite visuomenę informuoti, kaip tas skirstymas vyksta.

— PSK-jai tenka gana atsakingas darbas, ypač komisijos pirmininkei. Kokiu būdu jums teko šios pareigos?

— Kiekvienų metų gale, paprastai gruodžio mėn., L. fondo taryba renka vieneriems metams valdybos ir tarybos pirmininkus ir sudaro komisijas, pavyzdžiui, finansų, pelno skirstymo, palikimų ir spaudos komisijas. Pagal L. fondo įstatus, pelno skirstymo komisiją lygionis teisėmis sudaro trys L. fondo tarybos paskirti nariai ir trys JAV LB krašto valdybos deleguoti asmenys. Paprastai pelno skirstymo komisijai pirmininkauja LF tarybos narys, o sekretorių iš LB krašto atstovų išrenka pirmą posėdžiui susirinkusi visa komisija.

Lietuvių fondo darbas man yra gerai žinomas ir jame aktyviai dalyvauju apie 19 metų. Teko eiti įvairias pareigas. Jau ir anksčiau esu buvusi pelno skirstymo komisijose. LF egzekutyvinės komisijos nariai, atsižvelgdami į praėjusių darbų, patikėjo man šias atsakingas pelno skirstymo komisijos pirmininkės pareigas.

— Kaip komisija pasirodė šia skirstymui sudarė darbo planą, skirstymo gaires, koki procentą studentams remti ir kiek bendriems projektams?

— Susirinkusi pirmam posėdžiui, pelno skirstymo komisija jau žino, kokią pinigų sumą LF taryba leido paskirstyti. Taip pat ji žino, kiek yra prašymų studentų stipendijoms ir kiek bendriems projektams, kokia jų bendra suma. Apytikriai vienas ketvirtadalis tarybos paskirtos sumos yra skiriamas studentų stipendijoms, o likusi suma paliekama lietuviškam švietimui, kultūriniam bei kitiems, bendriesiems projektams. Pirmame posėdyje sudaromas skirstymo komisijos posėdžių kalendorius, nes svarbu, kad kiekvienas komisijos narys galėtų posėdžiuose dalyvauti. Nauji pelno skirstymo komisijos nariai yra supažindinami su pelno skirstymo gairėmis, kurias yra paruošusi L. fondo taryba. Pagrindinis LF teikiamas paramos tikslas yra remti lietuvių tautos išlikimo pastangas išsivijoje ir tėvynėje. Pirmenybė teikiama LB prašymams, atsižvelgiant į LF tarybos, mokslinių ir kultūrinių bei visuomeninių organizacijų rekomendacijas. Nustatyti projektų svarbą PSK kviečia LB atstovus, individualius prašytojus ir atskirų sričių žinovus apklausinėjimui.

— Ar apklausinėjimas yra viešas? Kas apklausinėjime dalyvauja?

— Apklausinėjimai nėra vieši. Visuose apklausinėjimo posėdžiuose dalyvauja visi pelno skirstymo komisijos nariai, ex officio JAV LB tarybos ir valdybos pirmininkai, L. fondo tarybos ir valdybos pirmininkai ir tik to projekto prašytojas. Be jų, į apklausinėjimo posėdžius konsultantų teisėmis kartais yra kviečiami organizacijų vadovai, kultūrininkai bei LF tarybos nariai.

— Kas surenka prašymus, juos sugrupuoja ir atlieka reikiamus patikrinimus?

— Kiekvienas prašymas turi būti atskirai pristatytas LF raštinėn, pilnai užpildant L. Fondo pelno skirstymo paramos prašymo formą. Bendrai paramai gauti prašymai pateikiami iki kovo 15-tos dienos, o studentų mokslo stipendijoms — iki balandžio 15-tos dienos. Prašymas, pasiekęs L. Fondo raštinę, pasiekusiam prašymo raščiui uždedama gavimo data, eilės numeris ir patikrinama, kad būtų atsakyta į visus klausimus — ypač turi būti pažymėta projekto samata. Visas šias detales kruopščiai atlieka L. fondo raštinės vedėja Alė Steponavičienė. Jei reikalinga papildoma informacija, ji praneša prašytojui. Be to, raštinės vedėja visus prašymus multiplikuoja ir išdalina kiekvienam PSK nariui, LF tarybos ir valdybos pirmininkams. Susidaro kopijų „kalnas“ 8-9 pėdų aukščio!

Turiu pabrėžti, kad LF laikosi griežtų nustatytų taisyklių, pavyzdžiui, prašymų pasiuntimo diena nustatoma pašto antspaudu data, o netiksliai ar tik iš dalies užpildyti prašymai, pavėluoti prašymai nebūna svarstomi.

— Ar pelno skirstymo komisija svarsto tik gautus prašymus, ar ir pačios komisijos pasiūlytus projektus?

— Sugrupavus prašymus pagal sritis: švietimas, mokslas, menai bei visuomeniniai reikalai, pelno skirstymo komisija gali pati skirti paramą, kuri, jos manymu, yra reikalinga. Šiais metais, PSK žinodama reikalingą, pati, be prašymo paskyrė 500 dolerių sumą Rytprūsių (Kalinigrado) srities lietuviško švietimo reikalams.

— Kas PS komisijai nustato pelno skirstymo sumą? Ar visi gavusieji paramą ją atsiima? Kaip laimėjusiems paramą pinigai perduodami?

— Sėkmingesnei veiklai plėsti, LF tarybos ribose veikia kelios komisijos, kurias sudaro tarybos nariai. Viena jų yra finansų komisija. Ji rūpinasi, kad investuotas kapitalas duotų didžiausią pelną, ir nustato metinį pelną, o tarybai patvirtinus, ta suma pervedama pelno skirstymo komisijai išdalinti. Kiek uždirbama per metus, tiek išdalinama.

Reikia pripažinti, kad ne visos paskirtos sumos yra išmokamos. Tai priklauso nuo prašančiojo. LF valdyba neišmoka paramos tol, kol projektas nėra įvykdytas ar nėra pristatyta sutarta darbo dalis. LF išrašo čekius projektų autoriams, o ne jų užsakytojųms. Tokiu būdu yra kontroliuojamas projektų vykdymas. Jei dviejų metų laikotarpiu projektas neįvykdytas, o LF nėra pakankamai informuotas apie projekto užsėdimo priežastis, paskirta suma anuliuojama ir pervedama skirstymo komisijai iš naujo skirstyti. Tokių neįvykdytų projektų ir iš jų likusių nepanaudotų piniginių sumų pasitaiko kiekvienais metais. Taigi, tik pristatius sąskaitas ar projekto užbaigtą darbą, čekis yra išrašomas. Kai kurios institucijos nėra patenkintos tokia LF tvarka, nes nori gauti paskirtą sumą tuojau pat. Tačiau LF ilgą metų patirtis parodė, jog griežta kontrolė yra reikalinga, kad LF pelnu remiami projektai tikrai būtų įvykdyti visuomenės gerovei.

— Jeigu, paramą skirdama, PS komisija nustato

Lietuvių fondo vadovybės pirmininkai (iš kairės): dr. Antanas Razma — garbės komiteto pirmininkas, Stasys Baras — LF valdybos pirmininkas, Marija Remienė — LF Pelnų skirstymo komisijos pirmininkė, Povilas Kilius — LF tarybos pirm. ir dr. Kazys Ambrozaitis, LF spaudos komisijos pirmininkas.

sąlygas, tai kas patikrina ir prižiūri sutarčių vykdymą?

— Pelnų skirstymo komisija turi teisę įrašyti tam tikras sąlygas, ypač ilgametėms sutartim su organizacijomis ar pavieniais asmenimis. Paprastai LF valdyba patikrina ir praneša PSK, kad sutartyje įrašytos sąlygos ar įsipareigojimai nėra vykdomi. Jei tai būna ilgametė sutartis, tai yra perduodama ateinančiai PSK-sijai, kuri tokių sutarčių laikosi.

— Kaip dažnai komisija posėdžiauja? Ar turite problemų susirinkti, kai komisija yra išsibarsčiusi nuo New Yorko iki Los Angeles?

— Normaliai pelno skirstymo komisija turi bent tris posėdžius metiniam išdaliniui — organizacijų apklausos, studentų stipendijų ir bendrai paramai gauti. Posėdžiai vyksta pavasari, po balandžio 15-tos dienos, gegužės mėnesį. Svarbiausias pasirodymo darbas vyksta namuose, peržiūrint ir studijuojant visus prašymus.

Pavyzdžiui, šiais metais tokių prašymų buvo gauta 185. Labai svarbu yra su visais prašymais gerai susipažinti, išsiaiškinti, ieškoti daugiau medžiagos apie užsibarsčiusius institucijas ar asmeniškus projektus. Nariams iš anksto gerai pasirodus, posėdžiai vyksta sklandžiai. Pasirodus posėdžiams reikia skirti daug valandų. Man bent teko šiais metais praleisti 100 valandų tokiems posėdžiams pasirodus.

Šiais metais LB atstovų komisijos nariai buvo nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno pakraščiu, tuo tarpu LF atstovai visi buvo iš Čikagos apylinkių. Dėl tokių atstumų ne visi PSK nariai galėjo dalyvauti trijuose numatytuose posėdžiuose. Tačiau visi dalyvavo paskutiniame — pagrindiniame posėdyje ir visi buvo gerai pasiruošę bei išsiaiškinę ir visus prašymus. Deja, ne visi LB atstovai buvo pakankamai išsiaiškinę ir LF įstatų, jų paskirtį bei tikslus. Esant PSK nariams taip išsibarsčiusiems, juos sunku sukviesti vėlyvesniems posėdžiams. Jei atsiranda rimtas ir skubus reikalas ir jei yra

pinigų, tuomet posėdžius tenka atlikti korespondencijos būdu.

— Ar gali kas jūsų komisijos sprendimą pakeisti, atvesti, skirtą sumą pridėti, sumažinti? Ar PSK sprendimas yra galutinis?

— PS komisija daro sprendimus posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma ir pristato savo nutarimus Lietuvių fondo tarybai tvirtinti. LF taryba PSK paprastai priima visus sprendimus, tik jei jie neprieštarauja U.S. Internal Revenue nuostatomis, pavyzdžiui, negali LF remti politinius reikalus. Tokių atvejų yra pasitaikę.

— Po trejų metų pirmininkavimo, kaip galite pasakyti apie LF pelno komisijos problemas, paskirtį ir ar ji toliau turėtų eiti ta pačia kryptimi?

— Nuo pat pradžios LF įsikūrimo, kai Fondas pradėjo remti lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą, nors nedidelėmis sumomis, atkreipė visuomenės dėmesį ir paramos prašymai ėmė gausėti. Didžiąją pelno dalį gauna LB institucijos, ypač lietuviškas švietimas. Per trisdešimt veiklos metų daug kas pasikeitė. LF turi stiprias savo veiklos gaires, tradicijas ir visuomenės pasitikėjimą, nes LF tvarkosi demokratiškais principais. Ilgą laiką LF veikla ribojosi tik išsivijos lietuvių išlaikymu ir kultūros puoselėjimu. Prasidėjus laisvėjimui Lietuvoje, nuo pirmųjų metų LF atkreipė dėmesį ir konkrečiai atėjo į pagalbą, teikiant Lietuvos studentams stipendijas, o dabar ir Lietuvos kultūriniam reikalams. Nors LF jau yra atskyręs vieną milijoną dolerių Lietuvos kultūros ir švietimo reikalams, bet prašymų iš Lietuvos vis daugėja. Tai rodo, kad LF turi augti, o ne sustoti egzistavęs. Jei ateityje vėl bus atskirta didesnė pinigų suma iš pagrindinio kapitalo Lietuvai, visa tai atsilieps ir į pelno skirstymą. Ar tuomet LF galės tokiu pat mastu remti Lietuvos studentiją ir kitus jos reikalus? Keičiantis lietuviško gyvenimo kryptiai, tuo pačiu keičiasi ir LF veiklos kryptis. Teko remti ne tik išsivijos švietimo ir kultūrinis reikalus, kartu teks

atkreipti didesnę dėmesį į išsivijos spaudą bei radijo laidas, kurios tikrai reikalingos stipresnės paramos ir kurios atlieka svarbų vaidmenį lietuvių išlaikyme.

Marija Remienė yra buvusi LF valdybos pirmininkė, dabar yra valdybos ir tarybos narė, daugelio LF renginių ruošėja. Susipažinus su LF pelno skirstymo procedūra, kyla mažiau klausimų tiems, kurių prašymai nebuvo patenkinti dėl įvairių priežasčių: prašymas pavėlavo, nebuvo dokumentuotas, ne ten nukreiptas, nepateko į kultūros rėmimo planą ir t.t. Šių metų paskirstytas pelnas, 283,075 dol., yra gana kuklus, atsižvel-

LOS ANGELES, CA

RUOŠIAMĖS LIETUVIŲ DIENOMS

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkė jau ruošiasi tradicinėms Lietuvos dienoms, kurios šįmet vyks spalio mėn. pabaigoje. Sudarytas ir specialus savarankiškai dirbantis šventės ruošos komitetas. Programoje svarbi vieta skiriama žymiesiems lietuvių kilmės sportininkams, meno kolektyvams iš Lietuvos ir pramonininkams.

giant į išsivijos kultūros ir kūrybos klestėjimą bei problemas, tačiau sudėjus visų kitų metų paskirstytą pelną, iš viso 3,588.611 dol., jau susidaro įspūdinga suma, kurią LF atidavė visuomenei, visiškai nepaliedamas pagrindinio kapitalo, išskyrus vieno milijono dolerių dovaną Lietuvai. L. fondo pelno skirstymo komisijos darbas yra ne tik sunkus, bet ir atsakingas. Lietuvių fondas, kartu su JAV LB, išsivijos kultūros ugdymą ne vairoja, bet tik efektingai padeda jam klestėti.

Dr. Kazys Ambrozaitis

Lietuvių Dienų proga yra vilties igyvendinti ilgai lauktą Kauno - Los Angeles miestų seserystę. Ši „giminystė“ bus atžymėta puota, rugėjo pabaigoje ruošiamą Los Angeles miesto centre su gera menine programa, puošnia vakariene ir šokiais. Ta proga bus pagerbti ir nusipelnę lietuviams amerikiečiai. Visa puotos išklmė bus dedikuota Lietuvos Nepriklausomybės 75 metų paminėjimui.

Šių užsimojimų sėkmingesniai igyvendinimui LB Los Angeles apylinkės pirm. Liuda Avizonienė kvietė visų organizacijų pirmininkus į bendrą posėdį, vykusį š.m. birželio 30 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Stasė V. Šimoliūnienė

UŽUOJAUTA PREZ. R. NIXONUI

JAV buvusio prezidento Richard M. Nixon žmonai mirus, Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba visų L. A. lietuvių vardu pasiuntė užuojautą buv. prezidentui ir jo šeimai. Užuojauta pasiūsta į Richard M. Nixon biblioteką.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Nuo trečiadienio iki penktadienio, 10,

8:30 v.v. — 9:00 v.v.

Visos laidos iš WCEV stoties

1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.

Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Mickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-76-97 ir 77-83-82

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1993 METŲ TURISTINĖS KELIONĖS

604 Rugpjūčio 8—23
605 Rugpjūčio 1—15
606 Birželio 22—Lietpos 7
607 Liepos 10—18
608 Rugpjūčio 1—12
609 Rugpjūčio 18—27

Vilnius, Kaunas, Palanga, Šiauliai, Viena
Kelionė Popiežiaus lankymosi Lietuvoje proga.
Havajai — 4 salos
San Francisco, Hollywood, Los Angeles, San Diego
Alaska — 7 dienos laivu ir 3 dienos autobusu
Viena, Praha, Budapeštas

GRUPINIAI SKRYDŽIAI:

IŠSKRIDIMAI

Rugp. 2, 9, 16, 23, 30
Rugs. 6, 13, 20, 27
Spalio 4, 11

GRĮŽIMAI

Rugpj. 6, 13, 20, 27
Rugs. 3, 10, 17, 24
Spalio 1, 8, 15, 22

Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Galite užsakyti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Užsakome viešbučius bet kuriam Lietuvos miestui. Galima išnuomoti automobilį vieni dienai arba ilgesniam laikui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: AMERICAN TRAVEL SERVICE, 9439 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL 60642. Tel. 708-422-3000. Fax # 708-422-3163

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek. Pr. Marijos seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Šventos MIŠIOS - koncelebratos lauke
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 PROGRAMA - NERINGOS stovyklautojai
Vėlavų nuleidimas
4:00 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:30 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
Pasivieskite ir savo draugus!

— Jeigu, paramą skirdama, PS komisija nustato

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

Nuostabus gegužis Lietuvoje! Baltais žiedais it sniegu apkloti sodai, kvapiam gyvatvorėm apjuosti įvairiaspalvėm gegėm, mirguliuojantys darželiai, ilgos kaštonų alėjos, nukabinėtos, didžiulėmis žiedų kekėmis. Toks grožis pasitiko atvykusius i Tarptautinį teatro festivalį – LIFE (Lietuvos Festivalį) Vilniuje.

Prieš dvejus metus, tuoj po sausio 13-tosios aukų palaidojimo, gimė festivalio mintis. „Reikia įrodyti sau ir pasauliui, kad Lietuva – ne tik didvyriškai žūstančiųjų šalis, ne tik vargšė gimtinaitė, tiesianti ranką į pasaulio turtinguosius. Kad nepriauktų mūsų tautai kankinės vainikas, reikia įrodyti – jau dabar – kad ji gali būti kultūros ir džiaugsmo nešėja“, kalbėjo Rūta Wiman, apsiėmusi vesti visą pa(s)ruošimo darbą. Kas tuo metu galėjo tikėti, kad pavyks sudominti garsiausius pasaulio teatrus dalyvauti kažkokiam festivalyje, kažkokioje Lietuvoje? Kas padengs išlaidas, nesitikint paramos iš vargano valstybės išdo? Kaip pavyks kolosalinis, daugialypis programos sustatymas, svečių priėmimas, aprūpinimas ir t.t.?

Štai gegužės 10-oji, festivalio atidarymas. Puikiai išspausdintoje programoje sužymėta: spaudos konferencija, festivalio „Vidurdienio klubo“ atidarymas Menininkų rūmuose; meno mugė senamiestyje; Ispanijos Xarxa teatro spektaklis „Magiškoji naktis“ Katedros aikštėje, „Vidurnakčio klubo“ atidarymas „Lietuvos“ viešbutyje. Žmonių spūstis. Tikra šventė: muzikiniai vienetai gatvėse su liaudies muzika ir tautiniais kostiumais, vienu kanklės, kitu akordeonai, ar čigonaiški smuikai su būbneliais tarp stalių, kioskų, linksmai besivaikštinėjančių žmonių. Vakare prisikėmė ne tik katedros aikštė, bet ir į ją įsilejančios gatvės. „Tiek žmonių yra buvę tik Sąjūdžio demonstracijose“, išgirstu ne vieną kartą. Apšviestas. Publika rami, šviri, tvarkinga. Išskyrus „žalią“ suvakarėjusį jaunimą, matau žmones, gerbiančius save, savo elgesį, savo išvaizdą. Nors ir ne paskutinis mados ar medžiagos, moterų kuklūs kostiumėliai su baltomis blusutėmis, suknelės su baltomis apykaklėmis ar meginėliais rodo eleganciją. Vaikai, kaip visada Lietuvoje, mandagūs ir išpuošti. Niekas nešiukšlina. (Neišsitariau, kiek sunkvežimių laukė išvežti šiukšles po panašaus vakaro Čikagoje). Ispanų teatro pasirodymas – karnavalo tipo, su kaukėmis, juokdariais, baidyklėmis, šokiais, muzika, fejerverkais – pritaikytas linksminimui 15,000 – 50,000 žiūrovų. Problema – čia prisirinkę daug daugiau. Prasiskirdami kelia, ispanai keletą kartų apvingiuoja katedros aikštę, bokštą, laiptus, vos nenusivildami fejerverkais artėjan stovinčiųjų. Vilniaus gaisrininkams uždraudus šaudyti dideles raketas arti istorinių pastatų, dalies programos netenka pamatyti. Šventiškai nuotaikai tas nepakenkia. Vidurnaktį skirstantis, gatvės dar aidai nuo linksmo klegesio. Pirmasis LIFE vakaras – dovana prasiblaivymo išsiilgusiems Vilniui.

Stebiuosi, kiek daug pasikeitimų Vilniuje nuo pereinamos vasaros. Daug naujų, labai meniškai įrengtų restoranų, galerijų, krautuvų. Nereikia klausyti, kurios privačios, kurios valstybinės – iš karto matyti skirtumas kokybėje ir aptarnavime. (Nereikėjo nei vakarietiško apmokymo ekspertų). Deja, patobulėjimas turi savo kainą. Daugumos vilniečių uždarbiai toli atsilikę nuo vis kylančių kainų. Apytuščiai restoranai,

LAIMA ŽLIOBIENĖ

galerijos. Jų išsilaikymui būtini turistų valiutiniai pirkiniai. O koks gražus Vilniaus senamiestis! Suku galvą, su kuriuo Europos miestu jį palyginti. Gal su mažuoju Cordobos žydų kvartalu Ispanijoje ar su pilies mūrais aptvertu Carcassonne kalnu Prancūzijoje. Kažkas sako, čia kaip Salzbūrgas ar Heidelbergas. Tačiau ne. Nebėra didingos pilies, bet čia senamiestis didelis, ramus. Komercinių prekybų reikia atidžiai išieškoti, jos subtiliai paslėptos vingiuotose gatvelėse, kuriomis einant, už kiekvieno posūkio laukia nuostabiai naujos konfigūracijos su bokštais, bokšteliais, vartais, angomis, take-liais, aikštelėmis, parkais, statulomis, laipteliais. Ir senovės dvias tebe gyva. Puikus Vilnius turistams!

Akademino teatro fasadas Vilniuje.

Suomijos Lilla teatras gastroliuoja su monospektakliu – vie- no aktorius monologu. Aiškiai bus nuobodu, pagalvojai. Scena tuščia, šviesa krinta tik ant žmogaus, sėdinčio prie stalo. Paprastai, ramiai, santūriai kalbėdamas, jis išdėsto savo gyvenimo istoriją: pasirošimą ir pabėgimą iš gimtojo Viet- namo po raudonųjų antplūdžio. Puritoniškai susikauptas, be išorinių gestų su didžiule žmo- giška šiluma, garsusis aktorius Asko Sarkola nejuokiomis įtrau- kia abejingą žiūrovą į savo šiu- rpius pergyvenimus. Kartu bėgi, kartu gelbstiesi, kartu kenti. „Reikia būti kantriam ir išmin- tingam. Reikia būti drąsiam“, sako. O žiūrovui ašaros rieda... Kokio tai lygio menas, minima- liomis priemonėmis išgaunasi maksimalų efektą! Kaip sugebė- ta perduoti šitokią veiklą sve-

energingo ritmo, jie įelektrina daugumą publikos ir susilaukia gausių aploдимentų. Apsivylę lieka tik tie, kurie tikėjosi išsamesnės, tikresnės negrų muzikos ar kultūros reprezen- tacijos. Reikia prisiminti, kad ir garsiausi pasaulio festivaliai re- tai gali sutraukti vien tik iški- liausias grupes. Tad negalima priekaištauti LIFE, pirmą kartą atėjusiam į pasaulį.

Nuotr. Aro Tījūnėlio

Pirmąją savaitę festivalio pro- gramoje vienuolika skirtingų pastatymų, iš viso – dvidešimt vienas spektaklis. Akademiniame teatre rodomas pasaulyje pirmąją kartą režisieriaus In- gmar Berman (pažįstamo iš dau- gelio atmintinų filmų) Švediško- jo dramos teatro pastatymas „Marquis de Sade“ dramos, bauginančia sado-mazochizmo tema. Chronografo tikslumu su- režisuota kiekviena vaidybos detalė lyg per šaltą, objektyvią prizmę žiūrovui palaipsniui at- skleidžia slaptas vidines emoci- jas, tirpdančias sukontroliuotą, civilizotą išorę. It masyvių ledo luitų baletas vystosi veiksmas, tik netikėtai sužaižaravimais išduodantis gėlmės slypinčias pavalingas liepsnas. „Šeši Černobilio reaktorai scenoje“ – apibūdina spektaklį E. Jan- sonas. Tai tikras režisūros še- devras.

Vaidyba labiausiai užkerintis pasirodo Vengrijos Katona Jo- zsef teatras su Gogolio komedija „Inspektorius“. Publika nu- stemba, net supyksta, pamačius, kad vertimo nebus. Vengriš- kai niekas nesuprantame. Ta- čiau kaip nuostabu! Visą su- pratome! Veiksmas perkeltas (vietoje caro laikų) į tarybinį kolchozą, kur nervingai laukia- ma inspektorius atvykimo. Kiekvienas aktorius sukuria nepamirštamą charakterį su ti- piškai sukarikatūrintais, bet puikiai atpažįstamais, žmogaus bruožais. Juokiamės iki ašarų iš jų ir iš per apsirinkimą palaikyto inspektoriumi machinacijų. Ilgos ovacijos vaidinimo pabaigoje įrodo, kad vengrai buvo teisūs, neleidami nebėra.

Kitonišką įvairumą festiva- liui antrąją savaitę pateikia iš Amerikos atvykusi Harlem Na- tional Negro Troupe su „Harle- mo atspindžiais“. Jie vaizduoja vieno vakaro programą seniau garsiaame „Cotton Club“ nakti- niame klube, susidedančią iš pramoginės trečiojo dešimtme- čio muzikos, dainų ir šokių. Su tipišku temperamentu, vokaline išraiška ir judesiais, varomi

energingo ritmo, jie įelektrina daugumą publikos ir susilaukia gausių aploдимentų. Apsivylę lieka tik tie, kurie tikėjosi išsamesnės, tikresnės negrų muzikos ar kultūros reprezen- tacijos. Reikia prisiminti, kad ir garsiausi pasaulio festivaliai re- tai gali sutraukti vien tik iški- liausias grupes. Tad negalima priekaištauti LIFE, pirmą kartą atėjusiam į pasaulį.

Išpūdingiausias spektaklis sa- vo įscenizavimu, vaidybos cho- reografija ir vaizdiniais efektais pasirodė anglų Theatre de Com- plicite, suvaidinęs „Krokodilų gatvę“. (Ne, Vilniuje tokios gatvės nėra, kaip kažkas pasi- klydęs klausė). Tai neapsakomų jausmų – nostalgijos, praradi- mo jausmo, neapčiuopiamo tiks- lo, nepasiekiamo idealo, sapno, košmaro įscenizavimas. Rit- mingas it muzika, skausmingas it galvos svaigulys, fantastiškas savo netikėtai persimainymais ir scenos efektais, bet gyven- miškas, nes kiekvienas čia iš- reikštus jausmus esame išgyven- e ir su jais identifikuojamės. Šis vaidinimas taip pat parodo, kokia bereiksmė yra specifinė žmogaus kalba, o koks univer- salus žmogiškasis išgyvenimas. Šiam spektakliui angliai atgabė- no geriausią, ką jie turi – jų teatro meno pavyzdį, pareikala- vusį didelių išlaidų, gausaus ansamblio, komplikuočių deko- racijų ir imantrios scenos apa- ratūros. Padėka jiems už tokio respekto parodymą Lietuvai!

Iš Šveicarijos Vilniaus sceną aplankė Marcus Zohner teatras su „Sirdies plakimu“ – pilnu humoro pantomimu apie aukš- tos moters ir žemo vyro roman- są, saldžiai rūkštelėjančių – tikra konfekcija. Danija atsiun- tė Naująjį Skandinavijos ekspe- rimentinį teatrą su Strindbergo žemiškai erotišką „Freken Ju- lia“; Rusijos Taganka teatras pakartojo jų „sidabriniojo am- žiaus“ roketinį „Kvartetą“; Lietuvos teatrai: „Dėdė Vania“, „Pirosmani“ – Jaunimo tea- tras, „Vėlinės“ – Akademinis teatras, „Ten būti čia“ ir „Senė“ – O. Koršunovo grupė, „Galilė- jus“ ir „Vyšnių sodas“ – Maža- sis teatras; dar puikus naujas „Romeo ir Julijos“ baletas pasta- tymas, naujoviškas „Makbe- tas“, Lėlių teatre „Nosis“; dar I. Bergmano ir K. Zanussio filmų ciklai – retrospektyvos, koncertai, recitalai, parodos ir aiš- bė kitų 79 puslapių programoje surašytų, užsiėmimų pu- blikai.

Festivalis baigiasi, kaip ir prasidėjo, su spektakliu Vil- niaus gyventojams – fe- jerverkais. Tai vokiškos firmos dovana festivaliui. Šį kartą ra- ketos kyla aukščiau, žiežirbomis margindamos dangų, apšviesda- mos Gedimino pilies kontūrus. Prisimenu pirmąją dieną. Festi- valio darbuotojai, rėmėjai, teatro grupių atstovai ir jų val- stybių ambasadoriai buvo pa- kviesti į priėmimą pas presiden- tą Brazauską Seimo rūmuose.

T. Tolvanen,
Suomijos ambasadorius

Iki pastarųjų metų šiurkšti politinė realybė neleido mums bendrauti taip, kaip bendrauja normalūs kaimynai. Beveik vi- sai nebūta kultūrinių mainų. Mano tėvynė yra labai laimin- ga, galedama dalyvauti pir- majame LIFE festivalyje.

L. Magnuson,
Švedijos ambasadorius

Birutietės ir Lietuvos atsargos karininkų sąjungos nariai prie 1941 m. sukilėlių palaudėjimo vietos buv. Kauno kapinėse. Sukilimo minėjimas buvo birželio 19 d. Kaune.

Nuotr. Arvydo Reklaičio

Buvusio 1941 m. sukilimo dalyviai žygiuoja į buv. Kauno kapines pagerbti žuvusius savo ginklo draugus. Sukilimo minėjimas įvyko birželio 19 d. Kaune.

Nuotr. Arvydo Reklaičio

MINĖJIMAS – SUVAŽIAVIMAS

Jaudinančiai skambėjo atstovų sveikinimai: „Mes esame pirmo- ji japonų grupė, atsilankiu- si šiame, mums egzotiškame, krašte. Japonijoje daug girdėjo- me apie mažos Lietuvos heroiš- ką nepriklausomybės siekimą. Džiaugiamės, kad demokratijos laimėjimu Lietuvoje pasaulis tampa geresnis...“ „Tikimės, kad tai tik pradžia mūsų ben- dradarbiavimo...“ „Wellcome, i pasaulio tautų šeimą...“ Rūta Vanagaitė Wiman pateikia kon- kretesnę pareiškimą: „Festiva- lis kainavo apie 400,000 dolerių; apie 300,000 atėjo iš užsienio, 100,000 iš Lietuvoje esančių firmų ir fondų, nei cento iš valstybės išdo.“ Prezidentas šypsosi. Likęs nedidelis pelnas idėtas į LIFE fondą būsimio festivalio ruošimo pradžiai. Šypsomės visi. Su pasitikėjimu lauksime 1995-tų metų gegužės mėnesio. Pačiu gražiausiu metų laiku miestą bus išpuoštas, meno lobiai platus, restoranai geri, tualetai išvalyti, programų pravedimas sklandus. Ir bent iš dalies prie to bus prisidėjęs LIFE.

Štai keli būdingi atsiliepimai apie festivalį:

LIFE teatro festivalis – tai dalyvaujančių teatrų ir šalių pagarbos išraiška europietiško- sioms Lietuvos kultūros tradici- joms, kurias ji išsaugojo per visus istorijos išbandymus.

T. Tolvanen,
Suomijos ambasadorius

Iki pastarųjų metų šiurkšti politinė realybė neleido mums bendrauti taip, kaip bendrauja normalūs kaimynai. Beveik vi- sai nebūta kultūrinių mainų. Mano tėvynė yra labai laimin- ga, galedama dalyvauti pir- majame LIFE festivalyje.

L. Magnuson,
Švedijos ambasadorius

1941 m. birželio 22-25 d. tau- tos sukilimas vienas ryškiausių lietuvių tautos herojinių aktu- jo deka buvo gražinta Lietuvo- je teisiška konstitucinė padėtis, atkurtas Lietuvos valstybinis suverenumas tiek teisiniu, tiek praktiniu požiūriu, ištaisyta is- torinė klaida. Sukilimo dalyviai šiemet birželio 19 d. iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Pa- nevėžio, Marijampolės ir visų kitų Lietuvos vietų atvyko į Su- kilimo minėjimą – sukilėlių su- važiavimą. Minėjimas – suva- žiavimas prasidėjo šv. Mišiomis Iglų bažnyčioje, vėliau žilų, palinkusių vyrų, žuvusių sukilė- lių artimųjų kolona, kartu su bi- rutietėmis, Lietuvos atsargos karininkų sąjungos, šaulių ir ki- tų organizacijų nariais atėjo į

Teatras...ne tikta jungia ir džiugina mus, bet netgi padeda gyventi su mūsų problemomis... Norėčiau tikėti, kad šis įvykis reišia tik pradžia kultūrinii ryšių tarp dviejų mažų Europos tautų, kurios keletą kartų buvo susitikusios istorijos bėgyje.

B. Javorszky,
Vengrijos ambasadorius

Per tuos ilgus niūrius kančių metus, praleistus sovietų tota- litarizmo priespaudoje, lietuvių teatras susiformavo kaip arteri- ja, palaikanti tautos dvasios gy- vybę; jis buvo laisvės ir vilties kibirkštis. Visai natūralu, kad LIFE, ta kultūrinės laisvės Lie- tuvoje atgimimo šventė, sutelkė didžiausią stilių įvairovę iš viso pasaulio.

M. J. Peart,
Didžiosios Britanijos ambasadorius

buv. senąsias, sovietmečiu su- naikintas, kapines, kur ilsiši 1941 m. birželio 22-25 d. 164 su- kilėliai, žuvę kautynėse su so- vietine armija, NKVD, sovieti- niais aktyvistais. Įvyko minėji- mo aktas. Kalbėjo Kauno mies- to meras K. Račkauskas, kana- dietis K. Astravas, sukilėliai G. Ruzgys, V. Kazlauskas, „Jauno- sios Lietuvos“ vadas S. Bukevi- čius, LSS vadas Jankus ir kiti.

Minėjimas – suvažiavimas prateistas Kauno karininkų Ra- movės salėje. Kalbėjęs dim. mjr. P. Narinkevičius priminė, kaip Lietuvos kariuomenė 1941 m. birželio 22-25 d. pasipriešino okupantams; D. Sadzevičiūtė- Vabalienė kalbėjo apie Lietuvių Aktyvistų Fronto Vilniaus šta- bo veiklą, areštą ir sušaudymą; D. Riauka apie sukilimą Žemai- tijoje; P. Dumšienė visų šeimų vardu skatino stipriau ugdyti mūsų vaikams meilę Lietuvai, kokią turėjo sukilėliai.

Žurnalo „Kardas“ vyr. redak- torius dim. kpt. A. Martinionis pateikė laišką prezidentui A. Brazauskui, Seimo pirmininkui Č. Juršėnui ir ministrui pirmi- ninkui A. Šleževičiui tekstą, kurį aptarus, minėjimo-suvaži- avimo dalyviai vieningu balsavi- mu patvirtino.

Įvyko „Sukilėlių“ klubo prie „Kardo“ redakcijos steigiamasis susirinkimas. Patvirtintas klubo statusas, klubo tarybos pir- mininkas, sukilėlis, buv. Lai- kinosios Lietuvos Vyriausybės teisingumo viceministras P. Ši- las.

Sukilimo dienos išleistas vien- kartinis leidinys „Sukilėlis“.

Antanas Poškus

ČIURLIONIO ANSAMBLIO ARCHYVO PARODA

Lietuvos valstybinėje gale- rijoje veikia išeivijos ansamblio Čiurlionis ikonografinė ir rekvizito paroda, kurioje galima pamatyti ansamblio atsiliepimų knygas, koncertų reklamas, gaidų albumus, taip pat jo vado- vo A. Mikulskio parašytas knygas, nuotraukas.

Kaip žinoma, šis ansamblis susikūrė prieškario Klaipėdoje ir iš pradžių tai buvo Šaulių sąjungos choras. Kai Klaipėda buvo vokiečių atplešta nuo Lietuvos, choras persikėlė į Panevėžį, paskui į Vilnių. Bol- ševikams artėjant antru kartu, dalis ansamblių pasitraukė į Viena, vėliau – Vokietiją, kur per ketverius metus surengė apie 400 koncertų. Po to dauguma persikėlė į Clevelandą ir čia įstaukė į koncertinę veiklą. (R. Valatka)

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
 7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
 • tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

KAUNO PREKĖS LOS ANGELES

Šiais metais rugsėjo 24 - spalio 3 d. yra Los Angeles miesto tarybos oficialiai paskelbta „Lietuvių savaitė“. Tam pagrindas buvo tuo metu vykstanti „Lietuvių dienu“ šventė, Los Angeles - Kauno miestų brolystės ryšys ir Rimo Muloko brolystės komiteto pirmininko, pastangos. Per „Lietuvių savaitę“ Los Angeles lankysis apie 50 kauniečių ir bus gaminų daugiau kaip 50, daugiausia Kauno, bendrovių. Apie šią savaitę bus rašoma spaudoje daugiau, bet mes skaitytojus norime supažindinti su Lietuvos ekonomijai reikšminga veikla.

Penktadienį, rugsėjo 24 d., įvykis miesto tarybos susitikimas su Kauno miesto burmistru, Kauno brolystės komiteto pirmininku ir kitais svečiais. Po to bus Kauno parodos atidarymas miesto rotušėje, kurioje bus išstatyta ne vien lietuviška tautodailė, kaip tokiuose renginiuose praėjusių, bet taip pat Kauno miesto bendrovių gamybos pavyzdžiai. Vakare vyks Los Angeles lietuvių banketas pagerbti Lietuvos draugus. Šeštadienį bus kauniečių koncertas, o antradienį, rugsėjo 28 d., Lietuvių golfo klubas organizuoja golfo varžybas.

Rugsėjo 29-30 d. Kauno prekes bus išstatytos per JAV Lietuvos Verslo konferenciją ir Prekybos Expo, kuris įvyks The Ritz-Carlton, Huntington Hotel. Šią konferenciją ruošia LB Ekonominių Reikalų taryba, bendradarbiaudama su Lietuvos ambasada ir Los Angeles - Kauno brolystės komitetu. Konferencija taip pat yra paramos Lietuvių fondas. Apie konferenciją bus daugiau pranešta šioje skiltyje ateityje.

Jau tradicija, kad spalio pirmą savaitę, šiais metais spalio 2-3 d., Lietuvių Bendruomenės, talkininkaujant kitom organizacijom ir daugeliui savanorių, su ruošia „Lietuvių dienas Los Angeles“. Į šventę atsilanko keli tūkstančiai ne tik Amerikos lietuvių iš artiau ir toliau, bet ir kitataučių. Šventei ruošti sukurtas komitetas įveda daug pastangų kasmet šventės pavairinimui ir nesigali išleisti pinigų, kuriuos sukaupia iš prekybų ir kitų šaltinių. Jau treči metai kaip komitetui pirmininkauja Donatas Em-pakeris. Šiais metais, miestų brolystės komitetų darbo dėka, kauniečiai turės savo „Laisvės Alėjos paviljoną“, kuriame bus Kauno gaminiai, papuošimai ir kulinarija. Prekių ir prekybininkų iš Kauno atvykimas - tai architektų-statybininko Rimo Muloko nuopelnas, dir-

bant Kauno - Los Angeles miestų brolystės komitetų vardu. Šis miestų ryšys sudarytas jo pastangomis 1991 m.

Prekių ir bendrovių organizavimas

Prekių ir bendrovių organizavimas Lietuvoje yra Kauno brolystės komiteto pavestas LITPOLiinter bendrovei. Romas Bubnelis, LITPOLiinter bendrovės prezidentas, atsitiktinai Kaune susipažino su Kauno - Los Angeles brolystės komiteto pirmininku Henriku Žukausku. Domėdamasis komiteto darbu ir matydamas, kad yra daug kas nuveikta, atėjo komitetui į talką ir tapo nariu. Jo iniciatyva, LITPOLiinter (Kęstučio g. 91, Kaune, tel. 227-631) pradėjo organizuoti bendroves ir jų atstovavimą ir siūsti jų gaminius į Los Angeles. Los Angeles šiuo reikalu rūpinasi Rimas Mulokas, tel. (818) 368-2032, tele-faksas (818) 831-3463.

Jau per 50 Lietuvos bendrovių planuoja atsiųsti prekes į Los Angeles ir apie 10 bendrovių taip pat atsiųs savo atstovus. Didelė dalis prekių jau yra Los Angeles mieste. Prekės labai įvairios: trikotažas, avalynė, tautodailė, papuošalai, meno kūriniai ir dirbiniai.

Romas Bubnelis organizuoja ne tik prekybą, bet taip pat papuošimus, ansamblių keliones ir kitų idėjų atvežimą „Lietuvių savaitė“. Iš dailininkų, kurie nori vykti į Los Angeles, prašoma 1,500 dol., o iš verslininkų - 3,000 dol. Iš pastarųjų prašoma daugiau, nes stengiamasi padengti ansamblių keliones į „Lietuvių savaitę“. Šiuo metu manoma, kad į šventę iš viso atvyks apie 50 kauniečių. Iš jų bus apie 10 bendrovių atstovų. Kiti 40 bus daugiausia ansamblių dalyviai, šventės ruošos darbuotojai, prekybų ekspozicijos rengėjai ir miesto atstovai. Šių kelionę finansuos LITPOLiinter, nes Romas Bubnelis nori, kad kauniečiai pasirodytų kokybiškai.

Po Lietuvių dienų Romas Bubnelis tikisi su Rimo Muloku pagal gamybos paskirtį, įkurti ekspozicijos prekių įstaigas, iš kurių Los Angeles verslininkai galėtų užsisakyti Lietuvos prekių.

LITPOLiinter bendrovė

Romas Bubnelis lankėsi Los Angeles birželio mėnesį ir aptarė savo bendrovę bei prekių organizavimo veiklą. Jis yra vienas iš naujos rūšies Lietuvos verslininkų, kurie dirba dinamiškai ir plačiai, įvairiose

srityse. Baigęs hidrotechnikos inžinerijos mokslus, buvęs profesionalus dainininkas, versle dalyvauja nuo 1988 m., kuomet labai sėkmingai pardavė Lietuvoje gamintus megtinius Maskvos mugėje. Jo LITPOLiinter firma užsiima muzikos garsų įrašais, statybinių medžiagų gamyba (šaligatvių plytelių, sienų bloko) ir jų importavimu iš Rusijos, lapų ūkiu, kuriame priaugina 2,000 lapų per metus, transportu, parduotuvėmis gėrimų iš Olandijos importu ir pieno miltelių eksportu. Be to, yra savininkas Ancorobank. Ne visa veikla vienodai pelninga; kai kuria užsiima vien dėlto, kad žmonėms duoda darbo. Iš viso jo bendrovėse dirba apie 200 žmonių. Ankščiau dar vertėsi spalvotais metalais, bet prieš metus nutraukė. JAV besilankydamas, užsakė įvairių prekių.

Pagal jį, dabar yra pats laikas plėstis, nes ateityje vietos bus užimtos ir bus sunkiau. Be to, plati veikla reikalinga, kadangi negalima pasitikėti bet kuriuo

projektu, nes nuolat keičiasi padėtis ir įstatymai. Romo Bubnelio manymu, JAV lietuvių investicijos į Lietuvos privatų verslą yra labai reikalingos, nes yra didelė finansų stoka - tai liudija aukšti procentai. Jis ieško investicijų ir garantuoja savo turtu. Bendrovių atstovavimas, gamybos užsakavimas, verslininkų globa JAV ir gi labai naudingos paslaugos.

Jo didžiausias rūpestis, tai žmonių sąžiningumas. O antras rūpestis: neigiamas Lietuvos vyriausybės, spaudos ir piliečių atsiliepimas apie verslininkus. Retai kada minimi jų geri darbai, nors dažnai ne vien verslu, bet ir labdara užsiima. Romo Bubnelio bendrovė ne tik našlačių namus, bet ir sportininkų, šokėjų ir muzikantų gastroles ir užsienį finansuoja. LITPOLiinter taip pat užmokės keliones į Los Angeles keliasdešimčiai prekybos parodos rengėjų, dainininkų, virėjų ir kitų.

Edmundas Kulikauskas

INFORMACIJA IŠ VERSLO KONFERENCIJOS VAŠINGTONE

(Pabaiga)

Apie konferencijos organizaciją ir dalyvius

Konferencija suorganizuota labai gerai ir pravesta sklandžiai; atmosfera draugiška, laikas apskaičiuotas protingai. Po kiekvienos dalies buvo skirta pakankamai laiko klausimams ir atsakymams, ir net pasisakymams. Nebuvo ilgų pertraukų ar laisvo laiko, bet buvo progų susipažinti su kitais dalyviais; iš dalies tam buvo skirtas priėmimas Lietuvos ambasadoje ketvirtadienį vakare. Parinktos temos apėmė esminius verslo reikalus, ir didžiulia kalbėtojų parūpino naudingos informacijos. Išdalinta spausdinta medžiaga irgi yra naudinga: Lietuvos konstitucija anglų kalba, įstatymai užsienio investicijoms, JAV-Lietuvos bendrų imonių sąrašas - iš viso 156 bendrovių, Lietuvos ministerijų ir įvairių įstaigų adresų sąrašas, Vilniaus vadovas - „Vilnius in your pocket“, patrauklus Lietuvos turizmo leidinys ir kita informacija.

Sėkmingos konferencijos su rengimas - tai ambasadoriaus Stasio Lozoraičio ir jo štabo bei US-Baltic Foundation nuopelnas. Ambasados štabo nariai, kurie atliko didžiulį organizacinio darbo, yra Viktoras Nakas ir ekonominio skyriaus Linas Orentas, o taip pat Raimundas Ražanauskas, kuris atvykęs iš Lietuvos į JAV studijuoti. Jiems talkininkavo kiti ambasados darbuotojai.

Į konferenciją užsiregistravo apie 100 dalyvių, t.y., mažiau negu 1992 metais. Tai gali būti todėl, kad šiais metais konferencija vyko ketvirtadienį ir penktadienį, o perėjais metais vyko

penktadienį ir šeštadienį, ir pritraukė daugiau JAV lietuvių. Apie pusę arba 50 šių metų konferencijos dalyvių atstovavo įvairioms JAV bendrovėms, lietuvių ir nelietuvių. Iš pavardžių atrodė, kad iš tų, kurie atstovavo JAV bendrovėms, apie 30 (arba 30%) visų dalyvių nebuvo lietuvių kilmės. Kiti dalyviai buvo firmų atstovai, kurie davė pranešimus, įvairių JAV vyriausybės įstaigų atstovai, keletas verslininkų iš Lietuvos, keli studentai ir stažuojantys JAV iš Lietuvos, JAV lietuvių organizacijų nariai bei ambasados darbuotojai.

E. Kulikauskas
ir A. Banionytė

JAV - Lietuvos Verslo konferencija

JAV Lietuvių Bendruomenės Ekonominių reikalų taryba, bendradarbiaudama su Lietuvos ambasada JAV ir Los Angeles-Kauno miestų seserystės komitetu, ruošia dviejų dienų verslo konferenciją ir prekybos ekspoziciją š.m. rugsėjo 29 d. ir 30 d. Konferencijos metu bus pristatyta visapusiška informacija apie verslo galimybes Lietuvoje ir per Lietuvą, kaip lieptą, į Rytų Europos rinką. Pranešimus duos aukšto rango vyriausybės nariai ir amerikiečiai, dalyvaujantys versle Lietuvoje. Penkiasdešimt firmų ekspozicijos dalyvių ir kiti verslo vadovai iš Lietuvos bus pasirodę aptarti konkrečias verslo galimybes.

Dėl daugiau informacijos prašome kreiptis į: Milda Napjus, Ekonominių reikalų taryba, 3041 Hutton Drive, Beverly Hills, CA 90210. Telef.: 310-334-2191.

IEŠKO DARBO

Jauna mokytoja iš Lietuvos, kalbanti angliskai, ieško darbo senelių arba vaikų priežiūrai. Nori gyventi kartu. **Skambinti Marytel:** tel. 616-657-4732

Galima išsinuomoti 10 vietų limuziną su 2 atidromais stogais, 2 TV, VCR ir baru. Labai pigiai!

Kreipitis: **Ted Morawa**
708-423-5333 Office
312-495-7836 Pager
arba **Michael Zolnerclayk**
708-594-2633 Res.
708-962-6077 Pager

Turite problemų su namu? Greitai ir kokybiškai atliekame vidaus bei išorės darbus. Kalame „Siding“. Kreipkitės į **VYTA ar TADA**. Tel. 312-523-7289.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti **Sigitui**: 312-247-2837

GERIAUSIAS LIETUVISKAS RESTORANAS MABENKA
7844 S. Cicero Ave.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-423-7679
Už pigiausių kainą siūlome skaniausią lietuvišką maistą:
• Kugelis • Cepelinai • Kaldūnai • Blynai • Dešros ir kopūstai • Skaniausia namų gamybos srūbė.
Išnuomojam salę įvairioms progoms (telpa virš 100 žmonių). Darbo val.: kasdien 8 v.r. - 9 v.v., penkt., šešt. 8 v.r. - 10 v.v. Kviečiame apsilankyti!
Joe ir Janina

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreipitis į **Hermis Deckys**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompės. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto. nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį susikalbės lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. - **PRospect 6-8998**

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Jei norite įsigyti labai pelningą būtnę, kreipkitės į **Stan-kūnus** Indiana valstijoje. Jie parduoda mūrinių pastatų: 7 butai, restoranas ir baras. Pastatą galima naudoti bet kokiai bizniui. Nupirksite už labai prieinamą kainą. Skambinti: **219-874-7330** arba **407-744-9302**.

FOR RENT

Vilniuje, gerame rajone, išnuomojamas kambarys su balkonu.
Skambinti **Janinai** - **62-36-46**.

Kaune išnuomojamas vieno miegamojo jaukus butas. Galiu gaminti maistą.
Skambinti **Irenai** - **75-18-04**

HELP WANTED

Ieškome moters prižiūrėti 2 vaikus, pamokoms mokykloje pasibaigus, 3 k. į savaitę, Orland Pk. apyl. Skambinti: **708-460-9123**.

IEŠKOME PATYRUSIŲ frazavimo mašinų mašinistų.
6025 S. Oak Park Ave.
Chicago, IL

Reikalingi metalo suvirintojai. Angliškai mokėti nebūtina. Kreipitis į **Rimą**: **312-586-3820** nuo 9 v.v. iki 10 v.v.

Reikalingas buhalteris, mokantis lietuvių ir anglų kalbas, su minimalia 5 m. praktika. Atlyginimas pagal susitarimą. Kreipitis: tel. **312-434-2121**.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS. ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%-20%-30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įpas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. - (708) 424-9654
(312) 581-8654

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinų ir namuose gaminto maisto - Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. **581-8500**

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomuoja automobilius Lietuvoje; siunčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. **708-868-0049**, Fax **708-868-8642**. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r. - 5 v.v.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas velni.

Parduodamas 2 mieg. 4 kamb. „condominium“ Oak Lawn apyl., trečiame aukšte. Yra keltuvai. Skambinti: **312-472-8528**.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21 **ACCENT REALTY, INC.**
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

LINAS REAL ESTATE
LINAS MEILUS, Broker
3860 S. Archer Ave.,
Chicago, IL 60632
Tel. 312-890-5821
312-927-0619

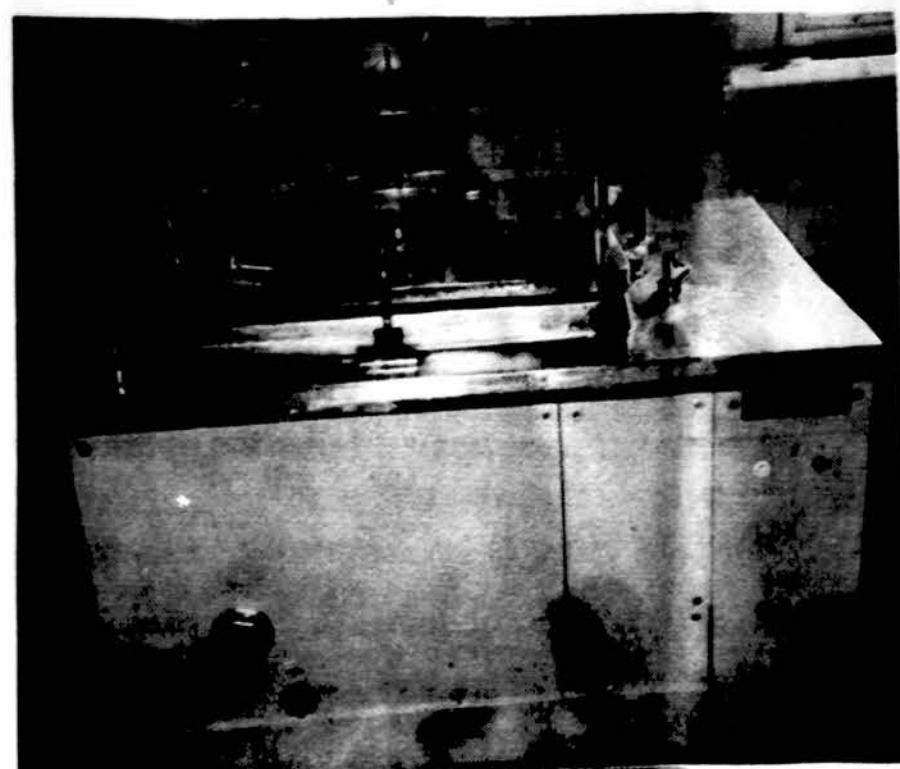
Brighton Park - nauja nekilnojamo turto įstaiga. Pirkimui ir pardavimui kreipkitės į **Liną Molę**. Patarnaujame sąžiningai. Klientų patogumui kalbame lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir kinietiškai.
Parduodame namus, skyplius ir biznio pastatus: Brighton Pk., McKinley Pk., Bridgeport ir pietvakarių priemiestuose.

Savininkas parduoda „Chateau Lounge“ skubiai ir pigiai.
Tetrautis vakarais nuo 9 v.v., **2441 W. 69 St., Chicago, IL**, arba skambinti **312-737-6563** nuo 2 v. p.p. - 5 v. p.p.

INVESTOR WANTED
3933 W. 63 St. 3-story bldg. has 3 stores, 5 apts, bsmt, 4-car brick garage, fenced yard.
Re/Max Home Center
Ask for **Frank Zic**, tel. **312-735-6000**

IEŠKO

Ieškau pirkti 15" pločio oro vėsintuvą. Skambinkite **312-247-3873**

ALIDCORP filialas Šeduvoje plečia žemės ūkio veiklą į sūrio, sviesto ir grietinės gamybą. Nuotraukoje - sūriui gaminimo įranga - nerūdijantis pieno, garų šildomas 240 litrų katilas.

UNIONTOURS
Kelionės į Pabaltijį
LIETUVA '93
Specialūs patarnavimai:
• pigesni lėktuvo bilietai
• susirinkimai, suvažiavimai
• viešbučiai Vilniuje ir kituose miestuose

Aplankykite tėvynę!
• Individualios ir biznio kelionės
• Įvairios grupinės kelionės

Patricia Laufer - patarnauja susisiekti keliais
Eric Landsberg - patarnauja susisiekti oru

1-800-451-9511
Isteigta 1931
UNIONTOURS
79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016
Tel: 212-683-9500 Fax: 212-683-9511

SAS **FINNRAIR**

DARIAUS — GIRĖNO TRANSATLANTINIO SKRYDŽIO 60-MEČIO MINĖJIMO KOMITETAS

Programoje: sol. Algirdas Brazis
Bilietai užsisakomi iki liepos 13 d.:
A. Brazis, tel. 708-361-5594
V. Ramonis (Balzeko muziejus) tel. 312-582-6500

Maloniai kviečia jus atvykti į transatlantinių lakūnų, kpt. Stepono Dariaus
ir ltn. Stasio Girėno prisiminimui rengiamą iškilmingą vakarienę

Š.M. LIEPOS MĖN. 18 D., SEKMADIENI
Balzeko Lietuvos Kultūros muziejaus patalpose
6500 S. Pulaski Rd., Čikagoje

Kokteilial 4 val. p.p.
Vakarienė 5 val. p.p.

Auka \$15 asm.

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

SUSKAIČIUOKITE SAVO TURTO VERTE

Kiekvienoje namuose per eilę metų prisirenka vertingų ir ne taip vertingų daiktų. Draudimo įstaigos pataria sužinoti, kiek jūsų namų viduje esantis turas yra vertas, — daiktų istoriją, kokybę, vertę, ar daiktą praradus, toks pat vėl gali būti įgytas? Labai tai svarbu gaisro, vagystės ar kitos nelaimės atveju. Turto įvertinimo galvoja, kad tikrai 2% žmonių iš tikrųjų žino, kiek vertės viskas, ką jie turi, ir retai viskam turi tinkamą apdraudą. Tarp visų jūsų senų ar apdėvėtų daiktų gal yra senelės dovanota spinta ar skrynia, ar labai senas žiedas, ar kitas papuošalas, kurio jūs gal visai nederinate, bet daiktą pardavus, jūs galėtumėte savo vaikų Stanfordo universiteto studijas užmokėti... Turto įvertinimas yra labai sudėtingas dalykas. Jeigu turite daug vertingų daiktų ir norite kaip reikiant tą savo turto įvertinti, turite samdyti tam pasirususius asmenis — turto vertintojus. Turto vertinimas iki šiol valdžios įstaigų nėra dar sureguliuotas. „Turto įvertinimas yra bauginantis ir pačiam turto savininkui — nes jūs pakviečiate į namus visiškai svetimą žmogų, kad jis peržiūrėtų jūsų brangiausią turtą. Jūs norite, kad tas žmogus būtų kvalifikuotas ir patikimas“ — sako turto įvertintoja Kathy Hobart. Šiuo metu bet kas gali nusipirkti verslui leidimą ir įsisteigti turto vertinimo įstaiga — pasiskelbti „turto vertintoju“.

Tačiau Amerikoje yra „The American Society of Appraisers“, telef. 800-ASA-VALU, Herndon, Va.; galima skambinti nuo 8 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ši įstaiga išduoda pažymėjimus įvertintojams. Šios įstaigos — draugijos 6,500 narių turi išlaikyti atitinkamus egzaminus ir laikyti griežtų etiško nustatytų normų. Pvz., draudžia imti atlyginimą, remiantis įkainuoto turto procentu.

„BETTER BUSINESS BUREAU“ PRAŠO JŪSŲ PAGALBOS

„Better Business Bureau“ arba BBB įstaiga nėra valstybinė. Ji negali įvairių suktų ir apgaulingų verslų uždaryti, bet tik gali teisingas žmones perspėti, kad jie netaptų apgavikų aukomis. BBB įstaiga sako — perspėja, kad „pirma pasitarkite, o paskui investuokite“. Ši įstaiga visokiais būdais: brošiūromis, per radiją, laikraščius, TV įspėja žmones apie įvairias suktis ir kaip jų saugotis. Pvz., „Work-at-home“ pasiūlos, lengvai atpažįstamos, bet sunkiai sustabdomos. BBB nusiskundimais, pašto inspektorai daug tokių suktų pasiūlų uždaro, bet naujos išdygsta kiekvieną dieną.

„Work-at-home“ pasiūlos pasiekia skaitytojus per gerus, patikimus laikraščius ir žurnalus. Laikraščių ir žurnalų

tu. Minėtoji įstaiga nemokamai jums prisųs sąrašą patikimų turto įkainuotojų. Norint gauti nemokamą toki sąrašą Čikagos apylinkėje, skambinkite 708-475-2027, priedo gausite nemokamą brošiūrą „Information on the Appraisal Profession“, kuri naudoja klausimo ir atsakymo formą, kad supažindintų klientus su įvertinimo eiga, pirm negu jūs pasirašysite bet kokią sutartį. American Society of Appraisers suteikia bendras žinias nemokamai apie turto vertinimą ir pasiūlo įvertintojų sąrašą, kurie ima mokesį už atliktą darbą (valandą, dieną, savaitę — pagal susitarimą), bet ne už jūsų turto procentą. Draudimo įstaigos pataria kiekvienam turėti savo turto įvertinimą, kad, turto praradus, jūs galėtumėte jį atgauti be didelio vargo.

Jeigu jūs nenorite kviesiti profesionalo turto įvertintojo, galite patys padaryti sąrašą — inventorijų savo daiktų, nufotografuoti ar video juostelėje įrašyti kiekvieną kambarį, lentynų ir spintų vidų, nepameskite — laikykite — pirkinių, daiktų sąskaitas. Visą šią informaciją laikykite ne savo namuose, bet banko apsaugos dėžutėje, o kitą kopiją pasitikimą giminę ar draugą.

Turto įvertintojai daro labai detalų inventorijų. Jie sako, kad ir paprasti namų apyvokos ir kasdieniniai reikmenys, jeigu juos reikės pakeisti, gali kainuoti nemažą sumą pinigų. Įvertintojų darbas yra įdomus, nes jiems pasitaiko užtikti labai vertingų daiktų, apie kuriuos savininkai jokio supratimo iki tol neturėjo. Arba pasitaiko ir atvirkščiai — ypač brangenybės, kurių savininkas galvoja, kad yra labai vertingos, o iš tikrųjų yra bevertės.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, „Your Money“.

Vertė Aldona Šmulskienė, spaudai paruošė Birutė Jasaitienė.

Šienapjūtė Aukštaitijoje šių metų vasaros pradžioje.

BBB įstaiga tvirtina, kad ypač praejusiais metais yra labai padaugėję įvairių skelbimų apgavysčių.

Štai keletas 1992 metų apgavysčių pavyzdžių:

1. Darbas, kuris garantuoja iki 1,000 dol. per savaitę, dirbant namuose tik po keletą valandų per dieną.

2. Konkursai, kuriuose siūlo nieko nekainuojančias atostogas, kai iš tikrųjų nieko nėra be užmokesčio.

3. Padaryti įvairūs dokumentai, kurie atrodo autentiški, bet iš tikrųjų tai tik verbavimas asmenų, nieko blogo nenujaučiančių.

4. Reklamos, kurios kalba apie „didelius pinigus“ užjūryje, bet iš tikrųjų parduoda tik sąrašus, kurie yra mažaverčiai asmeniui, ieškančiam rimto darbo.

5. „Look - alike“ pašto pranešimai, kurie prašo užmokesčio, kad gautumėte neprašytų prekių, kurios yra tariamai laikomos sandėlyje jūsų vardu.

6. „Off-shore“ loterijos, kurios duoda jums suprasti, lyg tai jūs laimėjote, o iš tikrųjų jūs tik perkate loterijos bilietą.

7. Paskolų tarpininkai, kurie reikalauja mokesčio ir retai išpildo pažadą.

8. Įvairūs planai laimėti loteriją — „sweepstakes prizes“, bet iš tikrųjų tik savo prekes parduoda.

9. „Didelės“ dovanos, kurias jūs galite gauti, tik nusipirkę pieštuką, kalendorių ar kitą kokį niekniekį labai iškelta kaina, o „didelės“ pažadėtos dovanos niekad negausite.

10. Prašymai labdarai, naudojant labai panašius autentiškų įstaigų organizacijų vardus.

Visada naudokitės patarimu: jei kas atrodo per gerai, tai paprastai netikra!

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ kurią paruošė Carol Tulk, exec. vice pres. BBB of Mainland British Columbia.

Vertė Aldona Šmulskienė, spaudai paruošė Birutė Jasaitienė.

• Pan American oro linija pradėjo nuolatinis skrydžius per Atlantą, kai šios linijos lėktuvas, pavadintas Dixie Clipper, iškrisdo iš Port Washington, NY, į Portugaliją. Tai įvyko 1939 m. birželio 28 d.

MŪSŲ GRAŽIOJI LIETUVA

Š.m. birželio mėnesį teko praleisti 3 savaites Lietuvoje.

Važiavome kartu su Jūrate Budriene, kuri yra „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto reikalų vedėja. Kelionės tikslas buvo sutvarkyti „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto reikalus Lietuvoje ir susipažinti, pamatyti kūdikių, vaikų namus, našlaičius, internatus, senelių namus Lietuvoje. Teko būti Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Vilkaviškyje, Jurbarko, Šiauliuose, Pakruojuje, Biržuose, Penevėje ir vėl Vilniuje.

Kai kur ilgiau, kai kur trumpiau sustojant, einant per įvairias institucijas, įstaigas, teko susitikti daug žmonių, pamatyti jų gyvenimo būdą — pamatyti gerus ir blogus dalykus Lietuvos kasdieniniame gyvenime. Kadangi buvau Lietuvoje pirmą kartą po 50 metų, o prisiskaičius ir prisiklausius įvairių, daugiausia blogų, atsiliepimų apie Lietuvą ir jos žmones, nežinojau, ko tikėtis.

Dabar grįžusi, jeigu man reikėtų trumpai susumuoti savo išpučius iš kelionės po Lietuvą, galėčiau tik pasakyti: kad Lietuva yra labai graži ir gera. Tai nereiškia, kad Lietuvoje nėra blogio, nėra blogų žmonių. Yra ir daug 50 metų svetimieji naikino mūsų kraštą ir žmones. Tačiau reikia stebėtis, kad tas ilgas 50 metų kančios kelias neišnaikino gero, nesunaikino tautos atsparumo ir šiandieną tauta su viltimi žiūri į geresnį rytojų, žmonės dirba, vildamiesi, kad jei ne jiems, tai bent jų vaikams bus geresnis gyvenimas. Čia Amerikoje mes kalbame tik apie tai, kas yra ten bloga, niekada arba retai kalbame apie tai, kas Lietuvoje yra gera. Lietuvos žmonės tą žino ir jaučiasi užgauti. Iš tolo,

gerai padėties nežinant, viskas atrodo blogiau ir tamsiau.

Lietuvoje teko būti birželio mėnesį, kada visur vyko šienapjūtė. Gegužė buvo karšta ir sausa, birželįje atvėso ir lijo. Palijus viskas sužaliavo, ir ūkininkai bei daržininkai buvo laimingi. O daržus augina visi, tiek kaime, tiek mieste. Važiuojant per Lietuvą, visur matėme dirbančius žmones: vienerių plovė, kitur grėbė, vartė šieną, kitur į kupetas dėjo ar į kluonus vežė. Laukai apėti, žaliuoja vasarą — kviečiai, miežiai, iš tolo melynuoja rugių laukai. Žydi dobilų laukai, parugėse melynuoja rugiagėlės ir raudonas galvutes linguoja aguona. Žaliuoja runkelių ir bulvių rėžiai. Laukuose ganosi daug žalmargių ir juodmargių karvių, kai kur po kelias — tai atsikirų ūkininkų, kai kur

didelės, iki šimto suskaičiuojamos, kaimenės — tai bendrovių ūkio karvės. Kai panaikino kolchozus, vieni žmonės atsiskyrė į pavienius ūkius, kiti sudarė bendroves ir bendrai ūkininkauja. Kai kur matyti avių kaimenės. Ganosi arkliai. Visi dirba laukuose, kaip kas gali. Vieni turi traktorius kiti arklius, o kai kur vyrai, pasikinkę žmoną į žagrę (ar atvirkščiai), apkaupinėja bulves. Lietuviai stengiasi ir sunkiai dirba, kad būtų geresnis rytojus.

Žaliuoja sodai, gerai prižiūrėti daržai, darželiuose žydi gėlės. Važiujant per Lietuvą, pamatytai, kokia ji graži: kalneliai, pakalnės, ežerai, ežerėliai, upeliai, miškai, miškeliai. Žiūrint pro mašinos langą, matai gražiai apšėtus laukus, dir-

bančius žmones, daug gyvulių, ir tiek daug miškų, miškelių: kur tik pažvelgsi, visur matyti tolyje miško juosta.

Labai gražios Lietuvos pakelės — tai lyg alėjos — aukšti bal-taliemeniai beržai, apsisupę žaliomis skaromis, lieknos, aukštos pušaitės, virpančios drebulės, medum kvepiančios, žydinčios liepos, šimtamečiai ažuolai... Gėriesi ir bandai tai isidėti į atmintį, kad dar ilgai atmintum tą grožį. Kryžkelėse, pakelėse daug pastatytų kryžių, rūpintojėlių — vieni už kitą didesni, gražesni, meniškesni — ne be reikalo Lietuva vadinama rūpintojėlių žeme. Svetimieji atėję juos nugriovė — o dabar jie ir vėl dygsta.

Birutė Jasaitienė

A.†A. HELEN GABRĖNAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1993 m. liepos 8 d., 11:15 val. vakaro, sulaukusi 98 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 80 m. Nuliūdė liko: dukters — Josephine Norville ir Helen Novak; keturi anūkai ir keturi proanūkai.

Vėlonė pašarvota sekmadienį, liepos 11 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 12 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už vėlonės sielą. Po Mišių vėlonė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė dukters, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345, 1-800-994-7600.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JULY, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

Who Cares? He Cares.

Join with us to proclaim
His Gospel so that all will
know His love.

THE MARIANS OF THE
IMMACULATE CONCEPTION...

Founded in 1673, an international
community of Priests and Brothers
who, through action, teaching the
power of Christ's love with locations
around the world.

Contact: Fr. Bill Hayward, M.I.C.
Vocation Director
Congregation of Marians
Thompson, CT 06277
(203) 923-9565

We Ship UPS 312-434-9766

Užsilimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dariaus ir Girėno minėjimo rengimo komitetas praneša, kad, dėl susidėjusių aplinkybių, iškilminga vakariene sekmdienį, liepos 18 d., bus ne Dariaus-Girėno salėje (kaip skelbta anksčiau), bet Balzako L. K. muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Road.

David Kamm, turintis atskaitingas pareigas Shearson Lehman Brothers firmoje, Fort Myers, FL, jaunystę praleidęs Čikagos Marquette Parke (jo motina, Donna Kamm, buvo veikli Vyčių ir kitose organizacijose, dabar gyvenanti Seminole, FL), rašo savaitinę skiltį — „Take stocks in Florida“ vietiniame „News-Press Business“ laikraštyje. Jis kartas nuo karto savo straipsniuose tarp rimtų svarstymų bei patarimų investicijų reikalais ir „Stock Market“ analizės įpina sakinius iš savo praeities lietuviškame Marquette Parke. Štai ir š.m. gegužės 31 d. laidojo mini Dariaus ir Girėno paminklą parko pakraštyje ir jo reikšmę lietuviams. Mini ir ramias vaikystės dienas, praleistas toje apylinkėje.

x Algimantas Barniškis, „Draugo“ gegužinėje visus maloniai nuteikis smagia lietuviška muzika. Gegužinė bus rugpjūčio 1 d., sekmdienį.

x DĖMESIO Union Pier, Beverly Shores, Michiana, New Buffalo, Harbert, Sawyer ir apylinkėse gyvenantys lietuviai! Lituanica Commerce & Cargo Inc. liepos 18 d., rugpjūčio 15 d., rugsėjo 12 d., spalio 10 d. nuo 10 v.r. iki 1 v.p. priims siuntas į Lietuvą „Gintaro“ vasarvietėje, Union Pier, MI. LITUANICA C & C INC. 6806 S. Pulaski Rd., Chicago III. 60629, tel. 1-312-585-8700. (sk)

x Parduodama labai žema kaina Liet. Enciklopedijos raštinės biblioteka (daugiausia lituanistinė). Viso 32 dėžės, apie 1200 sv. tik už \$3,200. Kreiptis J. Kapotius, P.O. Box 752, Cotuit, MA 02635, tel. 508-428-6991 (nuo 6 iki 10 v.v.). (sk)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Prieš užsakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparata, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

Dar reikia dovanų „laimės šuliniui“, kuris veiks „Draugo“ gegužinės metu. Kas turite ir galite paaukoti bet kokių daiktų-dovanų, maloniai prašome pristatyti į „Draugo“ administraciją. Priimamos ir piniginės donacijos. „Draugo“ adresas 4545 W. 63rd St., Chicago. Gegužinė bus rugpjūčio 1 d., sekmdienį, Marijonų sodelyje prie „Draugo“.

Aldona Prapuolenytė, dirbanti Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT, atvykusi aplankyti brolio Marijaus ir kitų giminių, draugų bei pažįstamų, buvo užsukusi ir į „Draugo“ redakciją. A. Prapuolenytė, gyvendama Cicero mieste, buvo labai uoliai įsijungusi į lietuvių paraprijos, įvairių organizacijų (ypač ateitininkų) veiklą. Į „Draugą“ ją atlydėjo Irena Kairytė.

Vyresniųjų lietuvių centre — Seklyčioje liepos 14 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus paminėtas lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydis per Atlantą. Mokyt. Juozo Masilionio paskaita. Meninė programos dalį atliks — Bronė Variakojienė ir Onutė Lukienė. Kviečiami ir laukiami visi. Dalyvaukite. Po programos bendri pietūs.

x Racine ir Kenosha Lietuvių Moterų klubo gegužinė rengiama šeštadienį, liepos 17 d., 1 val. p.p. A. R. Milišauskų sodyboje. Bus karšti pietūs, atsi-gaivinimui veiks baras, o laimės išmėginimui — loterija. Palikę rūpesčius namuose, su gera nuotaika atvykite į gražų Wisconsin'ą. Dėl informacijų skambinti: R. Pliūrienei tel. 414-387-3585. (sk)

x Baltia Express pristato siuntinius į Lietuvą greičiausiai ir patikimiausiai. Laivo talpintuvai liepos 12 ir liepos 27 d. Teiraukitės nemokamai, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-722-7624, arba pristatykite siuntinius adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. (sk)

x DĖMESIO, AMERIKOS LIETUVIAI! Lituanica Commerce & Cargo Inc. pristato siuntinius ir didesnius krovinius adresatams į namus Lietuvoje. Patogus, garantuotas ir pats pigiausias patarnavimas. Kainos oro linija virš 40 sv. — \$2.45 sv., laivu — virš 100 sv. — 57 ct. sv. Siuntas paimame iš Čikagos, kitų JAV miestų ir apylinkių. LITUANICA C & C INC. 6807 S. Pulaski Rd., Chicago, III. 60629. Tel. 312-585-8700, fax 312-585-8922. (sk)

x Atlanta IE, Inc. lankysis Lemonte, Pasaulio lietuvių centre liepos 11 d., rugpjūčio 22 d. 9 v.r. — 1 v.p.p. Mes persiunčiame pinigus bei amerikietiško maisto siuntas. Atlanta IE, Inc., tel. 312-434-2121 arba 1-800-755-SEND. (sk)

x Ieškote darbo? Norėtumėt geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas — radijo laida VAIRAS, perduodama kas sekmdienį nuo 10 iki 11 v.r. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.r. red.tel. (312) 286-1616. Jūsų paslaugoms — VAIRAS! (sk)

Čikagos šauliai ir ramovėnai žygiuoja į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kur vyko iškilmingos pamaldos Alto rengime išvežtųjų minėjime birželio 13 d.

Nuotr. Vidos Sakevičiūtės

Šakių apskrities klubo gegužinė įvyks sekmdienį, liepos 18 d. Šaulių salėje, 2417 W. 43rd St. Bus gardus maistas, gėrimai ir Ramanausko orkestro muzika. Pradžia 12 valandą. Nariai raginami atnešti fantų laimėjimams.

Dienos išvyka laivu „Spirit of Chicago“, — plauksime Michigan ežere, kur valgysime pietus ir stebėsime įdomią programą. Išvyką ruošia Vyresniųjų lietuvių centras liepos 23 d., penktadienį. Dėl informacijos skambinkite tel. 312-476-2655.

Algimantas Kelertas iš Brookfield, Ill., dažnai paremia „Draugą“ didesnėmis aukomis, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė ir 70 dol. auką.

x „ŽAIBAS“ ketvirtį metį garantuotai ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvylikos labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. Visi užsakymai pristatomi per 10 darbo dienų į namus. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090. (sk)

x APLANKYKITE KARALIŲ SOSTINES: Vieną, Prahą, Budapeštą, š.m. rugsėjo 18-26 d. Kreiptis į American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642 tel.: (708) 422-3000. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v.p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

IŠ ARTI IR TOLI PAŠNEKESYS SU LITUANIKOS-3 PILOTU EDVINU VELONSKIU

KĘSTUTIS K. MIKLAS

Buvo tikrai malonu susitikti ir bent paskubom pasikalbėti su Lituanikos-3 pilotu Edvinu Velonskiu, prieš jam išvykstant treniruotėn į Savannah, Georgia valstiją pasiruošti kelionei į Kauną, Dariaus ir Girėno skrydžio 60 metų sukakties progą.

Edvinas Velonskis — dar jaunas vyras, tik 22 metų ir gražiai nuaukęs. Dėka jo tėvų, kauniečių Simo ir Irenos Dilytės, kurių namuose tik lietuviškai kalbama, Edvinas yra gerai pramokęs lietuvių kalbą

ir kalba laisvai lietuviškai. Tam padėjo ir Maironio šeštadieninė mokykla Brooklyne, kuria jis lankė. Queens kolegijoj studijuoja verslo administraciją ir ekonomiką. Šiuo metu yra paskutiniojo kurso studentas. Priklauso New Yorko šaulių kuopai. Laisvalaikiu mėgsta dirbti su elektronine aparatūra ir automobilių varikliais. Šiaip jis yra gan kuklus ir labai jaudinosi šio pašnekesio metu.

— Kas Tave paskatino šiam istoriniam ir taip pat rizikingam žygiui?

x ATLANTA IE, Inc. viena iš pirmųjų kompanijų pradėjusi kompiuterizuotą aptarnavimą ir toliau siunčia siuntinius ne tik į Lietuvą, bet ir į Latviją, Estiją, Ukrainą, Baltarusiją, Rusiją. Laivo talpintuvai (konteineriai) išsiunčiami kiekvieną pirmadienį. Oro siuntos išeikliauja kiekvieną šeštadienį. Persiunčiame dolerius į Lietuvą. Suteikite džiaugsmo savo giminiams. Mūsų naujų amerikietiško maisto siuntinių 66 sv. — kaina \$99. 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 434-2121. Iš toliau — 1-800-775-7363. (sk)

x ŽEMĖS ŪKIS — LIETUVOS TURTAS! Pristatome BELARUS gamybos traktorius bet kurio Jūsų nurodytu adresu Lietuvoje. Nors jie ir ne geriausi, bet patys pigiausi pasaulyje. Jie gerai pažįstami Lietuvos meistrams bei ūkininkams. Pristatome visokių dydžių traktorius. Šiandienos kainos tarp \$2000 ir \$6500. Taip pat galime parūpinti įvairius padargus traktoriams. Lietuvos rinkos kainos dažnai keičiasi ir paprastai kyla, todėl nepartariame ilgai laukti. Rašykite ar skambinkite: KAV Inc. 11333 Melclare Dr., Beltsville, MD 20705, Tel. (301) 937-8830. (sk)

x Senesnio amžiaus sulaukę ir nevisada bepajėgiantys patys save ir savo butą aptvarkyti arba reikalingi globos ligoje ir nenorintys eiti į prieglaudą ir mokėti \$150 ar daugiau į dieną, kreipkitės į Jono Humanitarinę Pagalbą, tel. 708-857-9787, kasdien (5 dienas) nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Šiuo telefonu tuojau Jonui paskambint prašomi šie asmenys; dr. Rimas Tumpis, Rėda Durtinavičienė ir Irena Jankevičiūtė. (sk)

— Skačiau Petro Jurgėlos „Sparnuoti lietuviai“. Prieš dešimt metų, būdamas Kaune, mačiau Dariaus ir Girėno Lituanikos lėktuvo likučius. Mane ta jų nesėkmė labai sujaudino. Pradėjau nuolatos galvoti, kad reiktų šį skrydį, tiesiog į Kauną be sustojimo, pakartoti, tik šį kartą sėkmingai. Pradėjau kalbinti savo tėvą. Nustebau, kad jis tam nebuvo priešingas, bet su mama tai jau kitaip. Ji nenori net apie tai girdėti. Bet aš tikiu, kad ji apsispręs su viskuo ir palinkės man laimės.

— Pats esi dar jaunas, o jau skraidai ir šiam skrydžiui sėsi prie sprausminio lėktuvo vairo. Kaip tapai lakūnu?

— Skraidymas mane visad žavėjo. Būdamas 17 metų, gavau piloto lakūno leidimą. Vairavau ir jet lėktuvus. Smagu jais skraidyti. Į Kauną reiks skristi Gulfstream-4 jet lėktuvu. Išvykstu į Savannah, kad galėčiau geriau susipažinti su šiuo lėktuvu. Man yra pasakyta, kad per tas dvi savaites mane labai treniruos teoretiskai ir praktiskai, kasdien maždaug po 12 valandų. Tad reiks daug padirbėti.

— Pasakyk kelis žodžius apie tą lėktuvą, kuriuo skrisi.

— Tai yra labai moderniškas ir labai brangus lėktuvas. Jo kaina 29 milijonai dolerių. Sakoma, kad jų yra tik dvylika. Tas modelis yra išbandytas ilgom kelionėm be sustojimo. Gali skristi iki 600 mylių per valandą.

— Į Kauną skrisi be sustojimo, berods, daugiau kaip 9 valandas. Nuo New Yorko iki Kauno yra 7,600 kilometrų. Tokio ilgio kelionės šis lėktuvas dar nėra daręs. Ar pakaks kuro šiai distancijai nugalėti? Ar yra kitokių rūpesčių?

— Jeigu nereiks skristi prieš vėją, tai Kauną pasieksime nustatytu laiku ir kuro turėtų užtekti. Šiek tiek rūpesčių kelia Kauno Aleksoto aerodromas. Tokiam lėktuvui nusileisti nusileidimo takas yra truputį per trumpas.

— Be tavęs, Edvinai, bus dar du lakūnai iš firmos, kuri duoda šį lėktuvą skrydžiui. Kam tiek daug lakūnų?

— Firma, kuri nuomoja šį lėktuvą, nori apsaugoti savo turtą. Jos lakūnai yra profesionalai ir gerai pažįsta šį lėktuvą.

— Girdėjau, kad šiuo lėktu-

vu veži dovaną Lietuvai. Kas tai per dovaną?

— Tai bus Amerikos Laisvės statulos replika, kurią visi mato, iplaukdam į New Yorko uostą. Tai bus dovana nuo visų Amerikos lietuvių didingai lietuvių tautai. Man sakė, kad ši trijų ir pusės pėdų statula bus padėta Lietuvos Seimo rūmuose.

— Kam Tu skiri šį istorinį skrydį? Ar turi jam kokį nors šūkį?

— Žinau, kad Darius ir Girėnas pasakė, kam jie skiria šį savo skrydį. Bet aš apie tai dar neturėjau progos net ir pagalvoti. Bet jeigu pasakytiau: skiriu šį skrydį Mano giminei laisvajai Lietuvai. Ar gerai skamba?

— Manau, bus gerai. Bet jei ką kita sugalvosi, pasakyk tai, prieš išskridamas. Edvinai, pats puikiai kalbi lietuviškai. Mane tai stebina, kai matau. Tavo amžiaus daug lietuvių jaunuolių ne tik kad nekalba, bet ir nesupranta lietuviškai. Ką į tai galėtum atsakyti?

— Aš juk gimiau Lietuvoje. Buvau 7 mėnesių, kai mane atvežė į Ameriką. Namuose buvo kalbama tik lietuviškai. Kad moku lietuvių kalbą, ačiū mano tėveliams.

— Ar kyla koks nors baimės jausmas, kai imi galvoti, kad netrukus reiks pakilti per Atlantą į Kauną?

— Tos baimės šiek tiek yra, bet nepasiduodu. Bandau apie tai negalvoti.

— Gal ką nors daugiau norėtum pasakyti apie šį skrydį?

— Pirmiausia noriu padėkoti savo tėveliui, kuris tikrai iš širdies remia mano užsiėmimą ir finansuoja šį skrydį. Ačiū ir New Yorko lietuvių bendruomenei už pritarimą ir visokeriopą paramą. Ačiū visiems, visiems, kurie man padeda, kad šis skrydis būtų sėkmingas.

Solistė Lilija Šukytė-Vasyliūnienė, Grazo konservatorijos profesorė, ir jos vyras astrofizikas Vytenis Vasyliūnas liepos 2 d. išskrido į Lietuvą. Lilija Vilniuje praves dvių savaitų Master Class kursus, o Vytenis atlieka vargonų koncertus Kaune — Iguolas bažnyčioje liepos 4 d., Taline — liepos 7 d., Vilniaus katedroje — liepos 11 d., o liepos 17 ir 18 dienomis — Nidos bažnyčioje, Nidoje.

Amerikos Lietuvių R. Kalikų Moterų sąjungos seimas rugpjūčio 18-21 d. vyks Putnam, CT, Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų vienuolyne, o seimo užbaigimas ir iškilmingas banketas — Hartford, CT. Tikimasi visų sąjungiečių dalyvavimo.

Kun. Jono Petrausko, MIC, kunigystės 50 metų jubiliejus bus švenčiamas rugpjūčio 22 d. Padėkos šv. Mišios bus aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, Worcester, MA, o iškilmingas pokylis — Maironio Parke, Shrewsbury, MA.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Edvinas Velonskis, Lituanikos-3 pilotas, laiko Laisvės statulos repliką, kurią nuvežė į Lietuvą, kaip Amerikos lietuvių dovaną. Šalia jo Kęstutis K. Miklas, JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirmininkas.